

**T.C.
NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE DUYGU DÜZENLEME
GÜÇLÜĞÜ İLE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLİŞKİSİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bilgecan ARTAN

**Enstitü Anabilim Dalı: Psikoloji
Enstitü Bilim Dalı : Psikoloji**

Tez Danışman: Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR

TEMMUZ – 2019

T.C.
NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

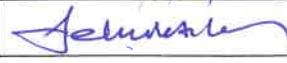
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE DUYGU DÜZENLEME GÜÇLÜĞÜ İLE
KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bilgecan ARTAN

Enstitü Anabilim Dalı: Psikoloji
Enstitü Bilim Dalı : Psikoloji

“Bu tez 16.07/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI	İMZA
Prof. Dr. Abdullah İZİKLER	Başarılı	
Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR	Başarılı	
Dr. Öğr. Üyesi Selçuk ASLAN	Başarılı	

BEYAN

Bu tezin yazımı sırasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, yararlanılan kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerin üzerinde hiçbir oynama yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

BİLGE CAN ARTAN

16.07.2019

ÖNSÖZ

Yüksek lisans öğrenimim boyunca ve tüm tez çalışması sürecinde hem akademik hem manevi desteği, değerli katkıları ve emekleri için tez danışmanım Doç. Dr. Ali Haydar ŞAR'a saygılarımı ve teşekkürlerimi sunarım. Tüm bu süreçlerde destekleri için sevgili hocalarıma ve hayatım boyunca, karşılığını ödeyemeyeceğim emekleri ve destekleri olan aileme şükranlarımı sunarım.

Bilgecan ARTAN

16.07.2019

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	iv
TABLO LİSTESİ	v
ÖZET.....	ix
SUMMARY	x
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: KURAMSAL AÇIKLAMALAR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	3
1.1. Aile Tutumları	3
1.1.1. Otoriter Aile	3
1.1.2. Demokratik Aile.....	4
1.1.3. Aşırı Koruyucu Aile.....	4
1.1.4. İzin Verici Aile	4
1.2. Duygunun Tanımı ve Özellikleri.....	5
1.3. Duygusal Gelişim Kuramları.....	7
1.3.1. Davranışçı Yaklaşım.....	7
1.3.2. Schater - Singer Teorisi	7
1.3.3. Cannon – Board Teorisi	8
1.3.4. James – Large Kuramı	8
1.3.5. İşlevselci Yaklaşım	9

1.4.Duygu Düzenleme Kuramı.....	9
1.4.1. Gratz ve Romer'a Göre Duygu Düzenleme Süreci.....	9
1.4.2. Koole'a Göre Duygu Düzenleme Süreci	10
1.4.3. Gross'a Göre Duygu Düzenleme Süreci.....	11
1.4.4. Bilişsel Yeniden Değerlendirme	11
1.5.Duygu Düzenleme Güçlüğü	12
1.6.Kişilik Tanımı.....	12
1.7.Kişilik Kuramları.....	13
1.7.1. Psikanalitik Yaklaşım	13
1.7.2. Davranışçı Yaklaşım.....	14
1.7.3. Bilişsel Yaklaşım	15
1.7.4. Ayırıcı �zellik Yaklaşımı.....	16
1.8.Beş Faktörlü Kişilik Modeli	16
1.8.1. Dışadönüklük	16
1.8.2. Duygusal Tutarsızlık (Nevrotizm)	17
1.8.3. Deneyime Açıklık	17
1.8.4. Uyumluluk	17
1.8.5. Sorumluluk.....	18

BÖLÜM 2: YÖNTEM	19
2.1. Araştırma Modeli.....	19
2.2. Evren ve Örneklem.....	19
2.3. Verilerin Toplanması.....	19
2.3.1. Sosyo – Demografik Kişisel Bilgi Formu.....	19
2.3.2. Büyük Beş Kişilik Testi – 50 Türkçe Formu	19
2.3.3. Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği	20
2.4. Verilerin Analizi.....	20
BÖLÜM 3: BULGULAR	22
3.1. Katılımcıların Sosyo – Demografik Veriler Açısından Dağılımı.....	22
3.2. Sosyo – Demografik Verilerin Kişilik Özellikleri ve Duygu Düzenleme Güçlüğü Farklılaştırıp Farklılaştırmadığına Dair Bulgular	27
3.3. Kişilik Özellikleri ve Duygu Düzenleme Güçlüğü Arasındaki İlişkiye Dair Bulgular	54
SONUÇ	67
KAYNAKÇA	72
EKLER	78
EK – 1: Sosyo – Demografik Kişisel Bilgi Formu	78
EK – 2: Büyük Beş Kişilik Testi – 50 Türkçe Formu	79
EK – 3: Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği	81
ÖZGEÇMİŞ	85

KISALTMALAR

SKBF: Sosyo - demografik Kişisel Bilgi Formu

BBKT: Büyük Beş Kişilik Testi

DDGÖ: Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: BBKT ile Alt Boyutları ve DDGÖ ile Alt Boyutlarının Normallik Dağılımına İlişkin Kolmogorow-Smirnow Testi.....	21
Tablo 2: Katılımcıların Yaşlara Göre Dağılımı.....	22
Tablo 3: Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı.....	23
Tablo 4: Katılımcıların Sınıflara Göre Dağılımı.....	23
Tablo 5: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre Dağılımı.....	24
Tablo 6: Katılımcıların Üniversite İçin Ailelerinden Ayrılıp Başka Bir Şehirde Yaşama Durumlarına Göre Dağılımı.....	25
Tablo 7: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumlarına Göre Dağılımı.....	26
Tablo 8: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre BBKT Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann- Whitney U Testi Sonuçları.....	27
Tablo 9: Katılımcıların Cinsiyetine Göre BBKT Toplam Puan Farklılaşmasına Yönelik Bağımsız Örneklem İçin T Testi Sonuçları.....	29
Tablo 10: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre DDGÖ Toplam Puan ve Alt Boyutlarının Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	30
Tablo 11: Katılımcıların Yaşlarına Göre BBKT Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	32

Tablo 12: Katılımcıların Yaşlarına Göre Büyük BBKT Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi	
Sonuçları.....	34
Tablo 13: Katılımcıların Yaşlarına Göre DDGÖ Toplamı ve Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	35
Tablo 14: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre BBKT Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi	
Sonuçları.....	37
Tablo 15: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre BBKT Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi Sonuçları.....	38
Tablo 16: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre DDGÖ Toplamı ve Alt Boyutlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	39
Tablo 17: Katılımcıların Sınıflarına Göre BBKT Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	41
Tablo 18: Katılımcıların Sınıfına Göre BBKT Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi Sonuçları.....	42
Tablo 19: Katılımcıların Sınıfa Göre DDGÖ Toplamı ve Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	43

Tablo 20: Katılımcıların Üniversite İçin Ailelerinden Ayrılıp Başka Şehirde Yaşama Durumuna Göre BBKT Alt Boyutları ve Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	45
Tablo 21: Katılımcıların Üniversite İçin Ailelerinden Ayrılıp Başka Şehirde Yaşama Durumuna Göre BBKT Toplam Puanının Farklılaşmasına Yönelik Bağımsız Örneklemeler İçin T Testi Sonuçları.....	47
Tablo 22: Katılımcıların Üniversite İçin Ailelerinden Ayrılıp Başka Şehirde Yaşama Durumuna Göre DDGÖ Alt Boyutları ve Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	48
Tablo 23: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumuna Göre BBKT Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	50
Tablo 24: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumuna Göre BBKT Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi Sonuçları.....	52
Tablo 25: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumuna Göre DDGÖ Toplamı ve Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları.....	53
Tablo 26: DDGÖ Toplamı ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Korelasyon Testi Sonuçları.....	55
Tablo 27: BBKT Toplamı ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Korelasyon Testi Sonuçları.....	58

Tablo 28: BBKT Toplamı ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar ile DDGÖ Toplamı ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Sperman Korelasyon Testi Sonuçları.....	61
--	----

Tezin Başlığı: Üniversite Öğrencilerinde Duygu Düzenleme Güçlüğü İle Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi

Tezin Yazarı: Bilgecan ARTAN **Danışman:** Doç. Dr. Ali Haydar Şar

Kabul Tarihi: 16 Temmuz 2019 **Sayfa Sayısı:** x (ön kısım)+ 69 (tez)+ 7(ek)

Anabilim Dalı: Psikoloji **Bilim Dalı:** Psikoloji

Yapılan araştırmanın genel amacı üniversite öğrencilerinde duygu düzenleme güçlüğü ile beş faktörlü kişilik özellikleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemektir. Bu amaçla sosyo - demografik kişisel bilgi formu (SKBF) geliştirilmiş ve kullanılması planlanan Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) ile Büyük Beş Kişilik Testi – 50 Türkçe Formu (BBKT) temin edilmiştir. 3 farklı üniversitenin (Sakarya Üniversitesi, Düzce Üniversitesi, Marmara Üniversitesi) eğitim fakültelerinden tesadüfi örnekleme yöntemi ile 350 öğrenci seçilmiş ve ölçekler uygulandıktan sonra toplanan veriler SPSS 22 programı ile analiz edilmiştir.

SKBF yoluyla toplanan sosyo-demografik verilerin dağılımını görmek için frekans analizini gösteren tablolar oluşturulmuştur. SKBF ile elde edilen bilgilerin BBKT puanları ile DDGÖ puanlarında bir farklılaşmaya yol açıp açmadığını analiz etmek amacıyla normallik değerlendirilmiş; Kolmogorov- Smirnov testinde BBKT'nin alt ölçeklerinin, DDGÖ toplamının ve alt ölçeklerin normal dağılım göstermediği, BBKT toplamının normal dağılım gösterdiği belirlenmiş ve bunun üzerine analizlerde parametrik olan ve olmayan istatistiksel yöntemler (Mann-Whitney U Testi, Kruskal-Wallis Testi, Bağımsız Örneklemeler için T-Testi ve ANOVA Testi) kullanılmıştır.

Bulgulara göre cinsiyet ve yaş değişkeninin BBKT ve DDGÖ toplamlarına bakıldığında etkili olmadığı ancak alt boyutlarda farklılaşmalara yol açtığı görülmüştür. 359 katılımcının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarına bakıldığında; kişilik özellikleri ve duygu düzenleme güçlüğü arasındaki ilişkiye göre BBKT ve DDGÖ arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuşken alt boyutlara inildiğinde ilişki değerlerinin değişiklik gösterdiği ve hatta bazı alt boyutlar arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüş, araştırmanın “Bulgular” ve “Sonuç” kısmında ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kişilik, Duygu, Duygu Düzenleme, Duygu Düzenleme Güçlüğü, Beş Faktörlü Kişilik

Title of the Thesis: Examining the Relationship Between Emotion Regulation Difficulty and Personality Traits in University Students

Author: Bilgecan ARTAN **Supervisor:** Assoc. Prof. Dr.. Ali Haydar Şar

Date: 16 July 2019 **Nu. Of Pages:** x (pre text)+69(main body)+ 7(App.)

Department: Psychology **Subfield:** Psikoloji

The purpose of the study in research is to examine if there is a meaningful relation between Emotional self-efficacy (ESE) and five factorial model of personality. For this purpose a socio-demographic characteristic information survey (SCIS) has been created also Difficulties in Emotion Regulation Scale-Brief Form (DERS-SF) and Big Five personality trait test -50 Turkish version (OCEAN model) have been used. With the use of simple random sampling method 350 college students has been surveyed from 3 different universities (Sakarya University, Duzce University and Marmara University). The data that has been gathered from the survey has been analyzed with SPSS 22 program.

In order to see the distribution of socio-demographic data collected through the ESE, tables showing frequency analysis were created. Normality was evaluated in order to analyze whether the information obtained by the SBPD led to a difference in the BPRS scores and the ESE scores; In Kolmogorov-Smirnov test, it was determined that sub-scales, DERS-SF total and subscales of OCEAN model did not show normal distribution, and the total OCEAN model showed normal distribution and the parametric and non-parametric statistical methods were used (Mann-Whitney U Test, Kruskal-Wallis Test, Independent Samples). T-Test and ANOVA Test) were used.

According to the findings, it was seen that gender and age variables were not effective when looking at the OCEAN model and DERS-SF scores, but caused differentiation in the sub-dimensions.

When the mean scores obtained from the scales and sub-dimensions of 359 participants are examined; according to the relationship between personality traits and emotion regulation difficulty, a significant positive relationship was found between OCEAN model and DERS-SF, but when the sub-dimensions were decreased, it was observed that the relationship values did not change and even some sub-dimensions were not found to be significant.

Keywords: Personality, Emotion, Emotion Regulation, Difficulty in Emotion, Five Factor Personality

GİRİŞ

Araştırmanın Konusu

Araştırmanın Konusu üniversite öğrencilerinde duygu düzenleme gücüğü ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin, bazı sosyo - demografik değişkenlerin kapsama alınarak incelenmesidir.

Araştırmanın Amacı

Çalışmanın genel amacı üniversite öğrencilerinde duygu düzenleme gücüğü ile beş faktörlü kişilik özellikleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemektir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Sosyo - demografik değişkenler ile duygu düzenleme gücüğü arasında bir ilişki var mıdır?
2. Sosyo - demografik değişkenler ile kişilik özellikleri arasında bir ilişki var mıdır?
3. Duygu düzenleme güçlükleri ile kişilik özellikleri arasında bir ilişki var mıdır?
4. Sınıf düzeyine göre duygu düzenleme güçlükleri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki farklılaşmakta mıdır?
5. Algılanan aile tutumlarına göre duygu düzenleme güçlükleri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki farklılaşmakta mıdır?

Araştırmanın Önemi

Üniversite öğrencileri yaşları itibari ile ve genel olarak ailelerinden ayrı yaşama sürecini başlatan dönemde bulduklarından duygu düzenleme gücüğü yaşayabilmektedir. Öğrencilerin sahip olduğu kişilik özelliklerine, algılanan ebeveyn tutumlarına ve şimdiki yaşlarına kadar hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yere göre yaşadıkları problemler çeşitlenecektir.

Bu nedenle sosyo - demografik değişkenler de dikkate alınarak kişilik ve duygu düzenleme güçlüğü arasında anlamlı bir ilişki olabileceği bu araştırmanın konusunu oluşturmuştur.

Konu ile ilgili literatür taraması yapıldığında yeterli çalışma olmadığı görölmektedir. Konu, literatüre kazandırılması açısından önemlidir. Yapılan araştırma öğrencilerin mevcut durumunu da ortaya koyacağından yeni çalışmalara öncü olabileceği ve kaynaklık edebileceği değerlendirilmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Öncelikle gerekli ölçekler hazır hale getirilmiş ve basılmıştır. Araştırma genel tarama modeline dayalı ilişkiyel tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla 3 farklı üniversitenin (Sakarya Üniversitesi, Düzce Üniversitesi, Marmara Üniversitesi) eğitim fakültelerinden tesadüfi örnekleme yöntemi ile 350 öğrenci seçilmiştir. Toplanan veriler SPSS 22 istatistik programı yoluyla analiz edilmiştir. SKBF yoluyla toplanan sosyo - demografik verilerin dağılımını görmek için frekans analizini gösteren tablolar oluşturulmuştur. SKBF ile elde edilen bilgilerin BBKT puanları ile DDGÖ puanlarında bir farklılaşmaya yol açıp açmadığını analiz etmek amacıyla normallik değerlendirilmiş; Kolmogorov- Smirnov testinde BBKT'nin alt ölçeklerinin, DDGÖ toplamının ve alt ölçeklerin normal dağılım göstermediği, BBKT toplamının normal dağılım gösterdiği belirlenmiş ve bunun üzerine analizlerde parametrik olan ve olmayan istatistiksel yöntemler (Mann-Whitney U Testi, Kruskal-Wallis Testi, Bağımsız Örneklemler için T-Testi ve ANOVA Testi) kullanılmıştır. Kuramsal çerçevenin yazılması ve desteklenmesi ile de çalışma tamamlanmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmadaki sınırlılıkların başında öğrencilere uygulanmış olması gelmektedir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlar doğru kabul edilmiş ve bu yanıtlarla sınırlı kalınmıştır. Bununla birlikte yapılan ölçümler tek bir zaman diliminde yapıldığı için nedensellik varsayımının sınırlı olduğu söylenebilir. Bu nedenle farklı zamanlarda boylamsal olarak yapılacak olan bir çalışmanın sonuçları muhtemelen farklı olacaktır.

BÖLÜM 1: KURAMSAL AÇIKLAMALAR İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1.1. Aile Tutumları

Ebeveynlik ruhsal bir yatırım sürecidir, yaratılan yapıt ise çocuktur (Demirsu, 2018: 7).

Bireylerin sosyal hayatı ilk deneyimlemeye başladığı ilk yeraiyeleridir ve ilk sosyal ilişkilerini aileleri ile kurarlar. Bireylerin aile içinde ebeveynleri ile kurdukları ilişkilerin temelini anne ve babanın yaşanan olaylar karşısında verdikleri tepkiler ve davranışları oluşturur (Okumuş, 2018: 25).

Ebeveyn tutumunun çocuğun yaratıcı düşünce, problem çözme becerisi gibi bilişsel gelişiminin yanı sıra, benlik algısı geliştirmesi, diğer bireylerle iletişim kurması, toplumsal kuralları öğrenmesi, içinde bulunduğu topluma uyum sağlaması ve sosyal gelişimi üzerinde de oldukça etkisi vardır (Özbey, 2012: 22).

1.1.1. Otoriter Aile

Otoriter ailede ebeveynler çocuklarının isteklerine karşı duyarlı değildirler. Çocuklardan ebeveynlerin belirledikleri kuralları sorgulamadan kabul etmeleri ve uymaları beklenir. Çocuklar daima saygılı olmalıdır. Aile içinde otorite oldukça önemlidir. Çocukların karşı çıkmaları veya değiştirme çabaları ceza ile bastırılır ve bu tip ailelerde çocuklar ebeveynlerinden gereken ilgi ve sevgiyi alamazlar (Uygun, 2018: 11).

Otoriter ailede yetişen bireyler düşük özsaygı ve yüksek kaygı yaşamaktadırlar. İlişkilerinde daima onay ihtiyacı duyan, uyum sorunları yaşayan, sorumluluk bilinci düşük bireyler olmaktadır (Örnek, 2018: 13).

1.1.2. Demokratik Aile

Demokratik ailede ebeveynler çocuklarına karşı hoşgörülüdürler ve oldukları gibi kabul ederler, destekler ve çocuklarının kendi benliklerini tanımlama özgürlüğünü verirler (Yavuzer, 2007: 71). Bu tutuma sahip ailelerde çocuklar birer birey olarak görülürler ve kişiliklerinin bağımsız olarak oluşmasında teşvik edilirler. Aile içinde koyulacak olan kurallar herkesin fikriyle oluşturulur ve ebeveynler bu kuralları çocuklarının hareketlerini denetlemek, kendilerini denetlemelerini öğrenmelerini sağlamak ve onları desteklemek amacıyla kullanırlar (Okumuş, 2018: 25).

Demokratik tutuma sahip ailelerde yetişen bireylerin kendine güvenen, yaratıcı ve toplumsal yönü kuvvetli bireyler olduğu izlenmiştir. Ancak aşırı olduğu durumlarda bireyde bencillik ve sosyal uyumdan uzaklık görülmüştür (Akın, 2002: 31).

1.1.3. Aşırı Koruyucu Aile

Çocuklarını sürekli kontrol etmeye çalışan ve çocuklarının tüm yaşamlarını yönlendirmeye çalışan ebeveynlerin yer aldığı aile tutumudur. Bu tip ailelerde sürekli çocuklarının başına bir şey geleceği endişesi bulunmakta, sosyal hayatlarını kısıtlamakta ve bu nedenden dolayı da çocukların yaşının gerektirdiği şekilde davranmasına izin verilmemektedir (Kaya, 1997: 200).

Aşırı koruyucu tutuma sahip ebeveynlerin çocuklarının tek başına hareket etmekte zorlanan, risk alamayan, sosyalleşmekte güçlük çeken, çekimser, yetersiz özgüvene sahip ve problem çözme becerileri düşük olan bireyler olduğu görülür (Kaya, 1997: 200).

1.1.4. İzin Verici Aile

İzin verici aile tutumunun bir diğer adı da aşırı hoşgörülü aile tutumudur. Bu tarz ailelerde ailenin kontrolü çoğunlukla çocuğun elimdedir. Aile içinde tüm roller çocuğa aittir ve alınan kararlarda ebeveynin etkisi yok denecek kadar azdır. Aile yaşamını çocuğunun isteklerine göre planlamaktadır ve çocuğuyla gereğinden fazla duygusal

bağlar geliştirmektedir. Çocukların davranışlarında herhangi bir kısıtlama yoktur ve yaptıkları olumsuz davranışlar ebeveynler tarafından hoş görülerek müdahale edilmez bu nedenle de disiplinden söz etmek mümkün değildir. Ebeveynlerin çocuklarına gösterdikleri sevgi aşırıdır.

Kuralsızlığa alışan çocuklar okul dönemlerinde ve sosyal hayatlarında uyum sağlamakta zorlanır ve kuralları dinlemek istemezler (Yavuzer, 2007: 29). Bu tarz ailelerde yetişen bireylerin eleştiriye kapalı, kırılğan ve dediğim dedik, sabırsız, şımarık, anti sosyal bireyler oldukları görülmektedir (Okumuz, 2018: 29).

1.2. Duygunun Tanımı ve Özellikleri

Duygu, bireylerin hem iç hem de dış çevresinden gelen uyarılar ile olumlu ya da olumsuz izlenimler oluşturmasıdır (Başaran, 1998: 117). Duygu, “belli bir uyarın karşısında genellikle içsel olarak belirip davranışsal tepkilere yol açan yapılandırılmış hisler” olarak tanımlanmaktadır. (Kervancı, 2008: 14). En genel haliyle bakıldığında duyguyu bireye veya bir şeye yöneltilmiş yoğun hisler olarak tanımlamak mümkündür (Çakar ve Arbak, 2004: 88). Duygu bilinci etkileyen belirli idare durumlarının farkına varmayı ve ayırt etmeyi sağlamaktadır. Bu irade durumları mutluluk, üzüntü, korku, nefret ya da hoşlanma gibi durumlardır. Tek bir çeşidi olmayıp farklı çeşitlerde görülen duyguların ortak özellikleri vardır ve bunlar aşağıda belirtilmiştir:

1. Duyguların önceden belirlenmesi mümkün değildir ve duygular kendiliğinden bireyin isteği dışında ortaya çıkar.
2. Bir duygu hissedildiğinde beraberinde heyecan duygusu da gelir.
3. Duygular olumlu ve olumsuz olabileceği gibi bireyin hoşuna gidebilir gitmeye de bilir.
4. Bireyin jest ve mimiklerinden, beden dilinden hissettiği duygunun dışı vurulmuş hali anlaşılabilir. Duygular davranışları, arzuları ve hedefleri etkiler (Konrad ve Hendl, 2003: 85).

Bu tanımlarla birlikte duyguyu, bireyin hem iç hem de dış dünyasından çeşitli uyaranlarla öncelikle bireyin içinde ortaya çıkan, sonrasında da bireyin beden dilini, hareketlerini, jest ve mimiklerini etkileyen durum ve hisler olarak tanımlamak doğru olacaktır. Bu durumda duyguların davranışların temelinde yer aldığını ve davranışları yönlendirdiği söylenebilmektedir.

Duygu kavramının tanımlanması ve açıklanması kısmında birden fazla kuramın olması ve kuramların zaman zaman birbirine ters düşmesinden dolayı tam bir fikir birliği sağlanamamıştır. Kleinginna ve Kleinginna (1981) duygu tanımlamalarını incelediğinde doksan iki adet farklı tanım olduğunu görmüşlerdir (Özbayrak, 2006). Bunlardan bazılarına bakarsak; Izard (193)'e göre duygu tanımıyla uğraşmak yerine, pek çok kişinin üzerinde çalıştığı duygunun temel önceliklerini belirlemek daha doğrudur. Yine Izard duygu ile ilgili araştırma yapanların, duygunun bileşenleri ve sinir sistemi üzerindeki etkisi konusunda fikir birliği içinde olduklarını belirtmiştir.

Goleman (2001)'a göre duygu 2 şekilde tanımlanmıştır. İlki duygu bir his ve hisse has düşünceler, psikolojik ve biyolojik özelliklerdir. İkincisi ise bireyin harekete geçmesini tetikleyen dürtülerdir. Goleman'ın tanımlarına göre duygunun sadece duygusal olmadığını, bilişsel, sosyal ve fiziksel alanlarda da var olduğunu ve etkileri olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca Goleman duyguların içsel bir süreçle oluştuğunu ve zihinsel süreçlerle yani akılla birlikte ele alınırsa doğru bir çalışma olacağını vurgulamıştır. Bireyin iç dünyasındaki istek, tutku ve duygusal tepkilerin tümünün psikolojik ve biyolojik hareketlerin dışavurumunu sağlayan dürtüler olduğunu düşünmüş, bireyin ruhsal durumuyla değil çevresiyle etkileşim içindeyken hissedebildiği fiziksel güçlere karşı olumlu olumsuz uyarılabildiğini gösteren tepkilerin varlığından da bahsetmiştir (Başaran, 1998: 26). Duygusal davranışlar önce içsel süreçler olarak gerçekleşmekte, daha sonra eyleme geçildiğinde çevre etkileşimine girerek gelen dönütlerle davranış şekillendirilmektedir (Hançerlioğlu, 1993: 83).

Güncelliğini koruyan pek çok tartışma konusu mevcuttur. Bunların başında davranışın tanımı, içeriği ve biçimi gelmektedir. Duygulardan hangileri diğerlerine göre daha birincildir, kültürel farkların olup olmadığı, duyguların fizyolojik özellikleri olup olmadığı gibi konularda diğer tartışma konuları arasında yer almaktadır (Ekman ve Davidson, 1993: 249).

Literatürde duygu üzerine çalışmalar ve yaklaşımlar fazla olsa da tümü temelde duyguyu aynı yönden ele almışlardır. Bu yaklaşımlardan bazıları bireyin fiziksel durumu ve duyguları ilişkisine bakarken, bazıları duygu davranış ilişkisine bakmış, bazıları da tamamen duygusal yaşantıyı açıklamaya çalışmışlardır (Özbayrak, 2006: 58).

1.3. Duygusal Gelişim Kuramları

1.3.1. Davranışçı Yaklaşım

Davranışçı Yaklaşımın öncüsü olan Watson, çocuğun doğuştan itibaren bazı duyguları olduğunu ileri sürmektedir. Bu duygular; korku ve sevgidir. Klasik koşullanma yöntemi ile yeni bir uyarıcıya verilen tepkiler öğrenilebilecek tepkilerdir. 1960'lı yıllarda yapılan araştırmalarda, bebeğin çıkarttığı farklı seslere (gülme, ağlama, bağırma vb.) tepki veren bakıcının koşullanması, cezayı kullanması ile edimsel koşullanma çalışmaları ile çocuğun duygularını tanımlaması ve ortaya çıkarması sağlanmıştır (Akt: Ergin, 2003: 30).

1.3.2. Schacter – Singer Teorisi

İki faktörlü Duygu Teorisi, bir diğer ismiyle Bilişsel-Uyarılmışlık Teorisini ileri süren Schacter ve Singer (1962), duygusal durumun fizyolojik süreç ve bilişsel süreç arasında olduğunu öne sürmüştür. İçsel tepkilerin tümü bir dereceye kadar belirsizdir. Duyguların birçoğu direkt olarak bireyi etkilemez. Bireyin yaşadığı duygular çoğunlukla bilişsel yorumlama ve değerlendirme yoluyla ortaya çıkar. Schacter-Singer'in yaptığı çalışmalar bu nedenle deneysel çalışmalar olup bireyin uyarılarla karşı karşıya geldiğinde ortaya çıkan fizyolojik tepkileri incelemek üzerinedir. Duygunun algılanması teorinin ilk adımı olup hemen ardından beden tepkisi ortaya çıkar. Kişinin içinde bulunduğu ortam ve yaşadığı olay karşısında meydana gelen duygu ve heyecan bedensel tepkilere dönüşür (Özbayrak, 2006: 58).

1.3.3. Cannon – Board Teorisi

Walter Cannon duygusal gelişimi biyolojik açıdan ele alan kuramcılardandır. Fizyolojik uyaranlar ile duyguların anlamlandırılmasının tek başına yeterli olmayacağını ileri süren Cannon'a göre "talamus" duyguların merkezidir.

Cannon'un çalışmalarını destekler nitelikte çalışmalar yapan Philip Board, "hipotalamusun" duyguların çıkış merkezi olduğuna dair araştırmalar yapmıştır. Cannon ve Board'a göre duygu ile ilgili durumları hipotalamus sinir sistemi yoluyla beyine gönderir. Duygular ancak beyinde anlamlı hale gelir. Yaşanan olay hipotalamusu etkilerse, talamus fizyolojik değişiklikleri meydana getirir ve sinir sistemini harekete geçirir, beyine sinirsel akım yollayarak duygunun farkındalığını sağlar (Ergin,2003: 55).

1.3.4. James – Large Kuramı

Aynı kuramı farklı yerlerde bulan Williams James ve Carl Lange (1884) için ortak bir kuram ismi verilmiştir. Yazarlar, tesadüfen, duyguların meydana gelişini açıklamaya yönelik ortak bir kuram iddia etmişlerdir. James- Lange kuramına göre önce fizyolojik değişiklikler ve ardından heyecan meydana gelmektedir. Bireyde öncelikle kasların gerilmesi, kalp atışının yükselmesi, nabzın hızlanması, titreme gibi fizyolojik değişimler oluşmakta ve ardından duygu ortaya çıkmaktadır (Ergin, 2003: 58). Örneğin birey korktuğu bir şeyle karşılaştığında koşarak kaçmaya başlayabilir. Yani zihin durumu eylemin nedeni olabilir. Birey fizyolojik değişimlere göre duyguyu tanımlar. Bir insanın aynı duygulanımda farklı bir fizyolojik sürece girmesi James-Lange kuramına ters düşmektedir. Bu kuramın açıklayamadığı bir başka şey de bireylerin aynı duygulara verdikleri fizyolojik farklılıklardır (Cüceloğlu, 1996: 229). Fizyolojik farklılıklar olmadan da o duygu yaşanabilir. Örneğin bir şeyden korktuğunda koşmaya başlayan bir insan, korktuğu şeyle karşılaştığında koşarak kaçmayabilir. Başka bir söyleyişle, yaşanan zihinsel durum her zaman aynı eyleme nede olmayabilir. Bu oluşum da James Lange'nin kuramına ters düşmektedir.

1.3.5. İşlevselci Yaklaşım

Campos ve arkadaşları (1983) tarafından ortaya koyulan bu yaklaşıma göre duygusal tepkileri öğrenmek mümkündür. Kişi bir duyguyu yaşamadan başkalarını izleyerek, onların ikazları ile de öğrenebilir. Bir çocuğun kendini tehlikeli durumlardan koruması için bu olayları yaşamasına gerek yoktur. Yetişkin birinin ikazları ya da onların başına gelen olayları izlemesi de onda bu duyguyu oluşturabilir. İşlevci yaklaşımı savunan kişiler, duygu ve biliş arasında çift taraflı etkileşim olduğunu savunurlar. Duygu ve biliş işbirlikçidir ve birlikte çalışırlar. İşlevselci yaklaşım duyguların bilişsel işlemlerin dışında sosyal davranışlar üzerinde de etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmalar, duyguların çocukların fizyolojik yapısını etkilediğini iddia etmektedir. Sağlık problemleri, kronik rahatsızlıkların duygusal yetersizliklerden dolayı olduğu belirtilmiştir (Ergin, 2003: 65).

1.4. Duygu Düzenleme Kuramı

1.4.1. Gratz ve Roemer'a Göre Duygu Düzenleme Süreci

Gratz ve Roemer, (2004) duygu düzenleme süreci içerisinde yaşanan duygunun farkında olmanın ve bu duyguyu anlamının önemli olduğunu belirtmektedir. Kendine özgü olarak farkında olunan bu duygu durumundaki uyuma yönelik duygu düzenleme, yaşanan duyguyu değiştirmeyi değil, duygu yoğunluğunu azaltmayı ve süresini kısaltmayı içermektedir. Bu durumda duygu düzenleme adımları aşağıdaki gibidir:

- a) Duyguların anlaşılması ve fark edilmesi
- b) Duyguların kabul görmesi
- c) Olumsuz duygular ile karşılaşıldığında dürtüleri kontrol edebilme ve istenilen doğrultuda davranabilme
- d) Algılanan duygu düzenleme stratejilerini etkili biçimde kullanmak

1.4.2. Koole' a Göre Duygu Düzenleme Süreci

Duygu düzenleme kavramını geniş ve kapsamlı bir bakış açısıyla ele alan model, insanların genel olarak yaşadıkları duyguları ile birlikte özgün olarak yaşadıkları stres, öfke ve korku gibi duyguların düzenlenmesini içermektedir. Kullanılan bu modelde duygu düzenleme kavramı, insanların dikkatlerini yoğunlaştırdığı, fiziksel, bilişsel ve davranışsal tepkileri içeren herhangi bir tür duygu yüklü tepkiyi düzenlemek için gösterdikleri aktif çabalar olarak tanımlanmaktadır (Koole, 2009: 225). Önemli bir durum olarak, insanların duygu düzenleme konusunda yaşanan başarısızlık durumunda, kaçınmaya çalıştıkları halde istemedikleri duyguları deneyimlemek zorunda kaldıklarını belirten Koole ve Rothermund (2011), duygu düzenleyememe durumunun sürekli hale gelmesiyle ciddi psikolojik sorunların ortaya çıkabileceğini belirtmektedir.

Duygu düzenleme sürecinin, insanların sergilemiş oldukları duygusal tepkimeler dengesini belirlediğini ve bununla birlikte duygu düzenlemenin, duygusal tepkimelerin başlangıcını belirten duygusal hassasiyeti ayırt edilebileceğini belirten Koole (2009: 225; Koole ve Rothermund, 2011: 227) bireylerin ilk duygusal davranışlarının kişilerin duygusallığını yansıttığını; diğer duygusal tepkilerin ise duyguyu kontrol altına aldığını söyler.

Aynı zamanda insanların öz-düzenleme yaparken, sıklıkla potansiyel olarak duygu uyandıran durumlarla karşı karşıya kalmakta olduğunu ifade eden Koole (2009), duygu düzenleme süreçlerinin, öz-düzenleme süreçleriyle yakından ilgili olduğunu belirtmektedir. Bununla beraber yetişkin psikolojisi ve gelişim psikolojisi alan yazında Duygusal Tepki Birincil Tepki, İkincil Tepki, Yüksek Hassasiyet, Yukarı Yönlü Düzenleme, Aşağı Yönlü Düzenleme, Düşük Hassasiyet, Zaman, duygu düzenleme konusunda çok fazla örtüşen nokta olmasına rağmen, bugüne kadar, bu alan yazında entegrasyonun eksik olduğuna dikkat çeken Koole, özellikle eğitim alanında yapılacak duygu düzenleme konusunda araştırmalarının günlük duygu düzenleme mekanizmalarına yeni bakış açıları geliştireceğini vurgulamaktadır.

1.4.3. Gross'a Göre Duygu Düzenleme Süreci

İnsanların duygularını düzenlemek ya da yönetmek için farklı stratejiler kullandıklarını belirten Gross (2002), bilişsel tekrar değerlendirme ve duygu dışavurumunu bastırma boyutlarından oluşan bir duygu düzenleme modeli ortaya koymuştur. Gross (2002) insanların duygularını belli bir yönde tepki vermeye zorlamadığını, onların belli bir yönde tepkide bulunma olasılığını arttırdığını söylemekte ve dolayısıyla bu esnekliğin duyguların düzenlenmesine imkan sağladığını belirtmektedir. Gross ayrıca, insanların genel olarak korktuklarında kaçma, kızgın olduklarında sesini yükseltme ya da eğlendiklerinde gülme davranışı gösterdiklerini; ancak her zaman aynı şekilde davranmadıklarını ve davranışlarında bir farklılık olduğunu söylemektedir. Gross'a göre, bu değişikliğin temel sebeplerinden bir tanesi ve en önemli olanı insanların hissettikleri duyguları düzenlemede kullandıkları stratejilerdir. Bu modele göre insanlar duygu düzenleme stratejilerini duygu oluşum sürecine göre farklı biçimlerde göstermektedir. İki stratejinin (bilişsel yeniden değerlendirme ve duygu dışavurumunu bastırma) ayrıldığı temel nokta, davranışsal ya da fizyolojik tepkilerin oluşumundan önce ya da sonra meydana gelmesidir (Gross, 2002: 385).

1.4.4. Bilişsel Yeniden Değerlendirme

İçinde bulunulan durumun yarattığı duygusal etkileri değiştirebilmek için, bireyin söz konusu durum hakkında etraflıca düşünmesini ve farklı bir bakış açısı benimsemesini içermektedir. Diğer bir deyişle bilişsel yeniden değerlendirme, bireylerin yeniden yorumlama yoluyla, duygu ortaya çıkarma potansiyeli olan bir duruma ya da olaya ilişkin olarak farklı ve etkili bir bakış açısı geliştirmesini ya da mevcut bakış açısını değiştirmesini ifade etmektedir. Örneğin, bir iş görüşmesi sırasında bu stratejiyi kullanan bir birey, görüşmeyi, kendisinin bir çalışan olarak değerlendirildiği bir süreç olarak değil, işin kendisine sunacağı fırsatlar hakkında bilgi alabileceği bir süreç olarak yorumlayabilir. Böylece, görüşme sürecinde hissedilen olumsuz duygular yeniden düzenlenerek davranışlar ve düşünceler üzerindeki olumsuz etkileri azaltılabilir (Gross, 1998: 452; 2002: 385).

1.5. Duygu Düzenleme Güçlüğü

Duyguların meydana gelen sıkıntıya göre düzgün ve uyumlu bir Şekilde düzenlenememesi durumu "Duygu düzenleme güçlüğü" olarak adlandırılmaktadır. Duygu düzenleme güçlüğü ile düzenlemenin hiÇ yapılmadığı kast edilmemektedir. Güçlük, duygunun bir düzene geŐirilmekte olduğunu ancak duyguların yeterli düzeyde düzgün ve uyumlu bir düzene geŐirilememekte olduğunu anlatmaktadır. Bir durumla karŐılaŐma esnasında yaşanan duygu düzenleme güçlüğü kısa süreli sorunların c z m nde iÇe yarayabiliyorken, genel düzeni bozabilmektedir (Cole, Michel ve Teti, 1994). Duygu düzenleme güçlüğünde, birey tam olarak hissettiklerinin bilincinde olmayıp duygularını anlamlandıramaz, kabullenemez ve olumsuzlukları deneyim ederken dürtüleri konusunda sorun yaŐar. Yani, uyumsal duygu düzenleme stratejisine sahip değildir (Gratz ve Roemer, 2004: 367).

1.6. Kişilik Tanımı

Kişilik (Baymur, 2016: 273), insanın bütün tutum, yetenek, konuŐma tarzı, c vresiyle iletişim biÇimi gibi özelliklerin tamamını iÇeren bir terimdir. Kişilik kendine özgüdür ve bir bütündür. İnsanların yaşadıkları coğrafya ve toplum iÇinde dahi bir takım davranış, düşünce ve yaklaşım farklılıkları g r lmektedir. Dolayısıyla insan bireyseldir. Ona bu bireyselliği veren kişiliği yani, kendisi ve c vresiyle geliştirdiği kendine özgün ilişkilerin yapısıdır (Cüceloğlu, 2011: 405).

Kişiliğin kapsamının geniş olması, tanımı konusunda bircok farklı görüŐün ortaya cıkmasına neden olmuştur. Bunlardan en temeli ise kişiliğin; bireyi diğer bireylerden ayıran temel özellik olduğu görüŐüdür (Demirci, 2017: 25). Bununla birlikte birey, kendi iŐindeki duygu ve düşünceleri olduğu kadar, c vresindeki insan olay ve nesnelere de algıladığından, iş ve dış c vresiyle sürekli bir iletişim halindedir. Bu nedenle kişilik insanları, diğer insanlardan ayırt edici olarak yapılanmıŐ, kendilerinin iş ve dış c rceveleri ile kurdukları tutarlı bir ilişki Şeklinde denebilir (Cüceloğlu, 2011: 405).

Kişilik; doğumdan ölüme kadar devam eden, genetiğin ve c vresel faktörlerin sayesinde oluşan, yaşam boyunca eğitim, deneyim ve öğrenmeyle de Őekillenen bir s reğtir. Bireyin genleri yoluyla ebeveynlerinden aldığı fiziksel özellikleri dahil olmak üzere pek

çok özellik, çevre ile iletişim sonucunda bireyin kişiliğini şekillendirir. Bireyin yaşadığı coğrafya, toplumsal ve kültürel ortamı ise o toplumun değer yapısından, inançlarından, ahlak anlayışından, yaşam felsefenden etkilenmesi anlamına gelir. Bireyin içinde doğduğu aile, gittiği okul gibi yakın çevresi, bu çevredeki bireylerin yaşlı veya engelli olma durumları, toplum içinde yer aldığı sosyal sınıf da bireyin tutum ve davranışlarını, yaşam tarzını en temelde belirleyen faktörlerdendir. Yani kültürel çevresi de bireyin kişiliğini şekillendirir (Cüceloğlu, 2011: 408).

1.7. Kişilik Kuramları

1.7.1. Psikanalitik Yaklaşım

Psikanalitik kuramın savunucusu Freud'a göre kuramın en önemli kavramlarından biri bilinçaltıdır (Cüceloğlu, 2011: 409). Kişilik buzdağına benzetilir ve buzdağının görünen kısmı bilinç seviyesi, görünmeyen su seviyesinin hemen altındaki kısmı bilinç öncesi ve en dipteki karanlık kısmı ise bilinçaltıdır (Cüceloğlu, 2011: 408). Bu ayrım Topografik Model olarak adlandırılır (Burger, 2006: 77). Bilinç öncesi, bilinç ve bilinçaltı arasında geçiş görevindedir, bireyin o anda bilincinde olmadığı ancak kısa sürede bilincine varabileceği düşünceleri temsil eder (Cüceloğlu, 2011: 409). Bilinçaltı farkında olunmayan arzu, dürtü, düşünce ve duyguların saklandığı depoyu temsil eder.

Topografik Model insan kişiliğine sınırlı bir açıklama getirdiğinden dolayı, Sigmund Freud ek olarak kişiliği id (alt-benlik), ego (benlik) ve süper ego(üst-benlik) olarak ayırmıştır. Bu modele de yapısal model adını vermiştir (Burger, 2006: 77). Freud, kişiliğin en ilkel, dürtü ve arzularla yönetilen kısmını id, idi denetim altında tutmaya çalışan, dürtü ve arzuları hem tatmin etmeye çalışıp hem de toplumca kabul edilebilir biçimde çevrenin şartlarına göre ayarlayan kısmını ego olarak tanımlamıştır (Cüceloğlu, 2011: 407,408). Süper ego ise kişinin daha üst düzeyde denetimini sağlayan, “doğru” ve “yanlış” kararların kaynağını teşkil eden, kısaca kişiliğin toplumsal ve ahlaki yönünü belirleyen kısımdır (Cüceloğlu, 2011: 408). Bilinçaltında; idin tamamı, egonun yaklaşık olarak yarısı ve süper egonun da en büyük kısmı kalır. Bilinçaltında bulunan her şey bireyi, duygularını, düşüncelerini sürekli olarak etkiler fakat birey farkında

olmaz. Bilinçaltının da etkisiyle ego, id ve süper ego arasındaki dengeyi her bireyde farklı kurduğundan, her bireyin de kişiliği farklı olmaktadır (Cüceloğlu, 2011: 407,408).

1.7.2. Davranışçı Yaklaşım

Davranışçılığın ortaya çıkışı, John B. Watson'un "Davranışçıların Gözüyle Psikoloji" adlı makalesi ile olmuştur. Bu makaleden sonra Watson, "Davranışçılık" adlı kitabını yayınlamıştır ve kitabında "psikoloji bir bilimse, bilim sadece gözlemlenebilir şeyleri incelemelidir" ifadesini kullanmıştır. Davranışçılığa göre psikolojinin incelemesi gereken davranışlar; gözlemlenebilir, tahmin edilebilir ve kontrol edilebilir olmalıdır (Burger, 2006: 510,511). Psikanalitik yaklaşımının tersine, davranışta çevrenin ve durumsal etkenlerin önemli olduğundan bahseder. Davranışçıların genel kanıları, insanın günlük davranışıyla kişiliği arasında fark olmadığını (Aktan, 2016: 27).

Davranışçı yaklaşımı savunanların birçoğu, geleneksel davranışçılığı çok sınırlı bulmuşlardır. Bu yaklaşıma yaptıkları katkılardan en önemlisi de sosyal öğrenme kuramıdır. Sosyal öğrenme kuramı davranışın çevre kısmının önemini vurgulayarak, kişilikteki farklılıkların öğrenme sürecindeki değişkenlerden dolayı olduğunu farz eder. Davranış, kişisel ve çevresel faktörler arasındaki sürekli bir etkileşimin sonucudur ve kişilikteki farklar bireyin büyüme ve öğrenme sürecindeki deneyimleri ve bu deneyimlerdeki farklılıklardan oluşur. Bireyin bu deneyimlerinde çevresinden aldığı ödül ve cezanın etkisi oldukça fazladır. Yani birey, yaşadığı ve yetiştiği ortamdaki özelliklere, yaşadığı durum karşısında çevresindekilerin nasıl tepkiler verdiğine ve yaşanan durumu nasıl değerlendirdiğine göre davranış farklılıkları oluşturabilir. (Aliyev, 2008: 34).

Rotter'a göre davranışçı yaklaşım insan davranışlarının nedenlerini açıklamak için yeterli değildir ve anlamak için bir takım değişkenleri de hesaba katmamız gerekmektedir. Bu değişkenler algılar beklentiler ve değerlerdir. Geleneksel davranışçılara göre pekiştirilen çoğu davranışın tekrarlanma olasılığı vardır fakat Rotter'a göre pekiştirmenin etkili olması için önceki deneyimlerle bir ilişkisinin bulunması gerekmektedir. Rotter davranış potansiyeli, beklenti ve pekiştirme değeri kavramlarını kullanmıştır.

Davranış potansiyeli, belirli bir ortamda belirli bir davranışın ortaya çıkma potansiyelidir. Önemli olan kişi için olayın belirli bir pekiştirmeyle sonuçlanma olasılığı ve ne anlam ifade ettiğidir. Beklentiler, daha önce benzer durumlarda yaşanan olaylara ve onların sonuçlarına göre oluşur. Örneğin; sabaha kadar ders çalışıp sınavda yüksek not alan bir öğrencinin, bir sonraki sınavda da sabaha kadar çalıştığında yüksek not alacağı beklentisi oluşmaktadır. Beklentiler önceki deneyimlerle güçlenir. Pekiştirme değeri, bir pekiştirici kişi için olan değerinden dolayı tercih etme derecesidir. Olası sonuç bilinmesine rağmen gerçekleşeceği bilinen şeyin değil, gerçekleşeceğinden emin olunmayan ancak değeri daha yüksek olan şeyin seçilmesidir (Burger, 2006: 525,526,527,529,530).

1.7.3. Bilişsel Yaklaşım

Farklı iki kişinin, yaşanan aynı olaylara karşılık farklı sonuçlar çıkarması kişilerin bilgi işleme süreçlerinin farklı olmasından kaynaklanmaktadır. George Kelly'nin kişisel yapılar kuramı bilişsel yaklaşımın başlangıcıdır. Kelly'e göre insanlar da bilim adamı gibidir. Çeşitli hipotezler üretirler ve yaşadıkları doğrultusunda bu hipotezleri doğrular veya değiştirirler. Her insanın kişisel yapıları vardır ve hepsi benzersizdir (Burger, 2006: 606,607).

Bilişsel yaklaşımın kurucularından Lewin ise insanların yaşamlarında karşılaştıkları olaylarla kafalarında oluşan sembelleri ve bu bilişsel sembelleri kendi yaşamları boyunca nasıl düzenlediğini davranış alan kuramıyla tanımlamıştır (Aliyev, 2008: 36).

Psikologlara göre bireysel farklılıkları ve bireylerin kişisel süreçlerini açıklamak bilişsel yapılarla mümkündür. Psikologların belirlediği bu bilişsel yapılar *şemalar*dır. Şemalar, kişinin bilgiyi algılamasını, kendine göre düzenlemesini, şekillendirmesini ve saklamasını sağlayan yapılardır. Kişilik psikologları için bireyin kendi hakkında geliştirdiği şemalar en önemlileridir. Yapılmış olan araştırmalarda bir bilginin bireyin kendi ile ilgili geliştirdiği şemasıyla uyumlu olduğunda ancak almaya ve hatırlamaya daha yatkın olduğunu ve bireyin kendilik şemasının davranışlarını yönlendirdiğini ancak değişik kendilik algıları arasındaki uyumsuzluğun olumsuz duygulara yol açtığını göstermiştir (Burger, 2006: 639).

1.7.4. Ayırıcı Özellik Yaklaşımı

Kuram insan davranışları arasındaki farklılıkların yatkın oldukları özelliklere dayandığını ileri sürer (Pervin, 1993: 307). Ayırıcı özellik kuramcıları, insanları tanımak ve davranışlarını öngörebilmek için ayırıcı özelliklerin ele alınması gerektiğini söylerler (Somer ve Arkadaşları, 2004: 65). Ayırıcı özelliklerin tek davranışlar üzerindeki etkisi bazen aldatıcı olabileceği ve kişiliğin farklı durumlarda ve farklı zamanlarda tutarlı olarak durağan içsel özelliklerin kombinasyonu olduğu belirtilmiştir (Yeni hayat, 2011: 19).

Bu yaklaşımdaki en önemli isimler Goldon Allport ve Raymond B. Catteldir. Alport direkt yaklaşımı oluşturmamış olsa da kişiliğin hem değişken hem durağan içerikleri olduğunu belirterek ve kişiliğin iki boyutta incelenmesi gerektiğini belirterek kuramın temelini atmıştır. Alport, kişiliğin bireyi normlarına göre inceleme ve bireyi kendi içinde inceleme olarak iki yönüyle incelenmesi gerektiğini belirtmiştir. Raymond B. Cattell ise kişiliği tek bir anlamdan çıkarmış ve birçok sıfattan oluştuğunu, yakın anlamlar taşıyan sıfatların tek çatı altında toplandığında toplamda 16 özelliğe indirilebileceğini ortaya atmıştır (Tunca, 2016: 4).

1.8. Beş Faktörlü Kişilik Modeli

Kişiliğin temel boyutunu belirleme çalışmaları Cattell'den sonra Robert McCrae ve Paul Costa Jr. ile devam etmiştir. McCrae ve Costa ayırıcı özelliklik kuramında bulunan 16 özelliği faktör analizine sokarak “Büyük Beşli” yaklaşımını geliştirmişlerdir (Tunca, 2016:4). Bu beşli duygusal tutarsızlık (nevrotizm), dışadönüklük, deneyime açıklık, uyumluluk ve sorumluluktur.

1.8.1. Dışadönüklük

Bu boyutun bir ucunda aşırı dışadönüklük varken, diğer ucunda içedönüklük bulunur. Dışadönüklük özelliğine sahip kişiler sosyal, içten, iyimser ve enerjik olarak tanımlanabilirler. İçe dönük kişiler ise genellikle bu özelliklere sahip olmasalar da enerjilerinin düşük olduğu ve asosyal oldukları söylenemez. Dışadönük kişilerin içe

dönük kişilere göre arkadaşlık kurma konusunda daha rahat oldukları ve sosyal ortamlarında daha fazla zaman geçirdikleri gözlemlenmiştir (Burger, 2006: 254).

1.8.2. Duygusal Tutarsızlık (Nevrotizm)

Nevrotiklik özelliği yüksek olan insanlarda duygusal sıkıntılar ile duyguların aşırı değişikliği görülmüştür. Duygusal kararlılık ve kişisel uyum süreçleri oldukça düşüktür. Nevrotiklik düzeyi yüksek olan bireylerin düşük olan bireylere göre günlük hayatlarında karşılaştıkları olaylarda daha sık stres yaşadıkları belirtilmiştir. Olumsuz duygu çeşitleri çok olsa da, araştırmalar bir tek olumsuz duyguya eğilimi olan bireylerin diğerlerine de eğilimi olduğunu göstermiştir. Nevrotiklik düzeyi düşük bireyler genellikle sakin ve iyi uyum gösteren bireylerdir (Burger, 2006: 253,254).

1.8.3. Deneyime Açıklık

Deneyime açıklık boyutunun özelliklerine bakıldığında hayal gücünün güçlü olması, çok yönlü ve çeşitli düşünebilme isteği ve yeni fikirleri, eleştirileri kabul etme isteğinin olduğu görülür. Bu boyuttan yüksek puan alan kişiler genellikle gelenek dışı ve bağımsız düşüncelere sahipken düşük puan alanlar ise yeni bir şeydense bilineni tercih ederler, daha geleneksellerdir (Burger,2006: 254).

1.8.4. Uyumluluk

Uyumluluk boyutunda yüksek puan alan kişiler genellikle yardımsever, güvenilir ve sevecen olarak tanımlanırken, düşük puanlı kişiler düşmanca ve kuşkulu olarak tanımlanır. Uyumlu insanlar rekabetten daha çok işbirliğini tercih eder, uyumsuzlara göre sosyal ilişkileri güçlü, daha az kavga yaşayan insanlar olarak belirlenmiştir (Burger,2006: 254, 255).

1.8.5. Sorumluluk

Özdisiplin olarak da tanımlanır. Bireylerin ne kadar disiplin ve kontrol sahibi olduklarını gösterir. Yüksek puan alan kişiler planlı, düzen doğrultusunda hareket eden ve kararlı kişiler olarak tanımlanırken, düşük puan alan kişiler dikkati kolay dağılan, güvenilir kişiler olarak tanımlanır (Burger, 2006: 255).

BÖLÜM 2: YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Araştırma genel tarama modeline dayalı ilişkisel tarama yöntemiyle yapılmıştır ve ölçme aracı olarak anket kullanılmıştır. İlişkisel tarama iki veya daha fazla değişken arasında birlikte değişim olup olmadığını ve değişimin derecesini ortaya koymayı amaçlayan araştırma biçimi olarak tanımlanmaktadır (akt. Karasar, 2007: 105). Bu araştırmada da 3 farklı form kullanılarak yapılmış ve değişkenler arası ilişkiler ve ilişkilerin dereceleri belirlenmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırma 3 farklı üniversitede (Sakarya Eğitim Üniversitesi, Düzce Üniversitesi, Marmara Üniversitesi) yapılmış, üniversitelerin eğitim fakültelerinden tesadüfi örnekleme yöntemi ile 350 öğrenci seçilerek örneklem belirlenmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

2.3.1. Sosyo – Demografik Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıların demografik özelliklerini inceleyebilmek adına araştırmacı tarafından hazırlanan SKBF’nda şu değişkenlere yer verilmiştir: yaş, cinsiyet, katılımcının kaçınıcı sınıfta olduğu, katılımcının hayatının büyük çoğunluğunu geçirdiği yer, üniversite eğitimi için ailesinden ayrılıp başka bir şehirde yaşayıp yaşamadığı, algılanan ebeveyn tutumu.

2.3.2. Büyük Beş Kişilik Testi – 50 Türkçe Formu

Katılımcıların cinsiyet rolleri dışındaki kişilik özelliklerini ölçmek amacıyla geliştirilen Beş Faktörlü Kişilik Envanterinin açık kullanımlı kısa Türkçe formudur. Uyarlaması ve çevirisi Tatar (2017), tarafından yapılan BBKT’nin toplam 50 sorusunun her biri Likert

tipi ölçüm vermektedir. Ölçeğin Türkçe uyarlamasında iç tutarlılık 0,65 – 0,79 arasında, test tekrar test korelasyonu 0,55 – 0,80 arasında bulunmuştur (Tatar, 2017: 51).

Alt Boyutları: Dışadönüklük, Duygusal Tutarsızlık (Nevrotizm), Deneyime Açıklık, Uyumluluk ve Sorumluluktur.

2.3.3. Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği

DDGÖ ölçeğini geliştirenler Gratz ve Roemer (2004)'dir. Ölçek duygu düzenleme güçlüklerini değerlendirmek amacıyla 36 soru olarak geliştirilmiştir. Sorular beşli Likert tipi ölçüm vermektedir ve her bir soru 1 (hiçbir zaman) – 5 (her zaman) şeklinde cevaplanmaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlamasında test tekrar test korelasyonu 0.83 ve iç tutarlılık 0.94 olarak bulunmuştur (Rudancı ve Gençöz, 2010: 37).

Alt Boyutları: Açıklık, Farkındalık, Dürtü, Kabul Etmeme, Amaçlar ve Stratejilerdir.

2.4. Verilerin Analizi

Sosyo - demografik Kişisel Bilgi Formu (SKBF), Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) ve Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) yoluyla toplanan veriler SPSS 22 istatistik programı yoluyla analiz edilmiştir. SKBF yoluyla toplanan sosyo - demografik verilerin dağılımını görmek için frekans analizini gösteren tablolar oluşturulmuştur. SKBF ile elde edilen bilgilerin BBKT puanları ile DDGÖ puanlarında bir farklılaşmaya yol açıp açmadığını analiz etmek amacıyla normallik değerlendirilmiş; Kolmogorov- Smirnov testinde BBKT'nin alt ölçeklerinin, DDGÖ toplamının ve alt ölçeklerin normal dağılım göstermediği, BBKT toplamının normal dağılım gösterdiği belirlenmiş ve bunun üzerine analizlerde parametrik olan ve olmayan istatistiksel yöntemler (Mann-Whitney U Testi, Kruskal-Wallis Testi, Bağımsız Örneklemeler için T-Testi ve ANOVA Testi) kullanılmıştır. Yapılan analizlerde kullanılan testlerin tamamında hata payı (anlam düzeyi= α) $\alpha=0.05$ alınmıştır. Tezin asıl konusunu oluşturan BBKT puanları ile DDGÖ ve alt ölçeklerinden elde edilen puanlar arasında bir ilişki olup olmadığı ise korelasyon yöntemiyle analiz edilmiştir.

Tablo 1: Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) ile alt boyutları ve Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) ile alt boyutlarının normallik dağılımına ilişkin Kolmogorow-Smirnow Testi

Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi					
	Sayı	Normal Parametreler		Test İstatistiği	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)
		Ortalama	Standart Sapma		
BBKT	359	175,01	18,59	,033	,200*
Dışadönüklük	359	31,71	7,09	,062	,002
Uyumluluk	359	38,80	5,07	,092	,000
Sorumluluk	359	36,74	6,10	,058	,006
Duygusal Dengelilik	359	30,33	6,87	,068	,000
Zeka/Hayal Gücü	359	37,41	4,96	,067	,001
DDGÖ	359	95,51	19,26	,059	,004
Açıklık	359	12,47	3,63	,101	,000
Farkındalık	359	14,48	3,06	,088	,000
Dürtü	359	14,48	6,71	,128	,000
Kabul Etmeme	359	14,17	5,34	,089	,000
Amaçlar	359	17,51	4,86	,130	,000
Stratejiler	359	22,37	4,67	,092	,000

BÖLÜM 3: BULGULAR

Teze ait bulguların istatistiki sonuçları bu bölümde ele alınmıştır. Öncelikle SKBF yoluyla elde edilen sosyo - demografik veriler tablo halinde sunulmuş ve bu verilerin BBKT ve DDGÖ'den alınan puanları etkileyip etkilemediği analiz edilmiş, sonrasında ise BBKT ve DDGÖ arasındaki ilişki açıklanmıştır.

3.1.Katılımcıların Sosyo-Demografik Veriler Açısından Dağılımı

Tablo 2: Katılımcıların Yaşlara Göre Dağılımı

Yaş	Sayı	Yüzde
17	1	,3
18	50	13,9
19	108	30,1
20	95	26,5
21	65	18,1
22	24	6,7
23	8	2,2
24	7	1,9
28	1	,3
Toplam	359	100,0

Tablo 2'ye göre katılımcıların %,3'ü (1 kişi) 17 yaşında, %13,9'u (50 kişi) 18 yaşında, %30,1'i (108 kişi) 19 yaşında, %26,5'i (95 kişi) 20 yaşında, %18,1'i (65 kişi) 21 yaşında, %6,7'si (24 kişi) 22 yaşında, %2,2'si (8 kişi) 23 yaşında, %1,9'u (7 kişi) 24

yaşında ve % ,3'ü (1 kişi) 28 yaşındadır.

Tablo 3: Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Kadın	198	55,2
Erkek	161	44,8
Toplam	359	100,0

Tablo 3'e göre katılımcıların %55,2'si (198 kişi) kadın, %44,8'i (161 kişi) erkektir.

Tablo 4: Katılımcıların Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	Sayı	Yüzde
1.sınıf	213	59,3
2.sınıf	53	14,8
3.sınıf	84	23,4
4.sınıf	9	2,5
Toplam	359	100,0

Tablo 4'e göre katılımcıların %59,3'ü (213 kişi) 1.sınıf, %14,8'i (53 kişi) 2.sınıf, %23,4'ü (84 kişi) 3.sınıf ve %2,5'i (9 kişi) 4.sınıftır.

Tablo 5: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre Dağılımı

Yer	Sayı	Yüzde
Köy	33	9,2
Kasaba	16	4,5
Küçük Şehir	88	24,5
Büyük Şehir	221	61,6
Kayıp Veri	1	0,3
Toplam	359	100,0

Tablo 5'e göre hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yerler değerlendirildiğinde katılımcıların %9,2'sinin (33 kişi) köyde, %4,5'inin (16 kişi) kasabada, %24,5'inin (88 kişi) küçük şehirde ve %61,6'sının (221 kişi) büyük şehirde yaşadığı görülmektedir.

Tablo 6: Katılımcıların Üniversite için Ailelerinden Ayrılıp Başka Bir şehirde Yaşama Durumlarına Göre Dağılımı

Yer Değiştirme Durumu	Sayı	Yüzde
Evet	297	82,7
Hayır	61	17,0
Kayıp Veri	1	0,3
Toplam	359	100,0

Tablo 6'ya göre katılımcıların %82,7'si (297 kişi) üniversite için ailelerinden ayrılarak başka bir şehirde yaşadığı, %17'si (61 kişi) üniversite için ailelerinden ayrılarak başka bir şehirde yaşamadığı görülmektedir.

Tablo 7: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumlarına Göre Dağılımı

Algılanan Ebeveyn Tutumu	Sayı	Yüzde
Otoriter Tutum	46	12,8
Demokratik Tutum	136	37,9
Aşırı Koruyucu Tutum	52	14,5
İzin Verici Tutum	121	33,7
Kayıp Veri	4	1,1
Toplam	359	100,0

Tablo 7'ye göre algılanan ebeveyn tutumları değerlendirildiğinde katılımcıların %12,8'inin (46 kişi) otoriter tutum, %37,9'unun (136 kişi) demokratik tutum, %14,5'inin (52 kişi) aşırı koruyucu tutum ve %33,7'sinin (121 kişi) izin verici tutum cevabını verdiği görülmektedir.

3.2. Sosyo - demografik Verilerin Kişilik Özelliklerini ve Duygu Düzenleme Güçlüğünü Farklılaştırıp Farklılaşdırmadığına Dair Bulgular

Tablo 8: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Cinsiyet (N=359)	Sayı	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı
Dışadönüklük	Kadın	198	180,15	35669,50
	Erkek	161	179,82	28950,50
Uyumluluk	Kadın	198	187,15	37056,00
	Erkek	161	171,20	27564,00
Sorumluluk	Kadın	198	192,34	38083,00
	Erkek	161	164,83	26537,00
Duygusal Dengelilik	Kadın	198	166,07	32881,00
	Erkek	161	197,14	31739,00
Zeka/Hayal Gücü	Kadın	198	171,64	33985,00
	Erkek	161	190,28	30635,00

Test İstatistikleri				
	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)
Dışadönüklük	15909,500	28950,500	-,030	,976
Uyumluluk	14523,000	27564,000	-1,451	,147
Sorumluluk	13496,000	26537,000	-2,501	,012*
Duygusal Dengelilik	13180,000	32881,000	-2,824	,005*
Zeka/Hayal Gücü	14284,000	33985,000	-1,696	,090

Tablo 8 incelendiğinde cinsiyete göre Dışadönüklük için $U=15909,500$, $p>0.05$, Uyumluluk için $U=14523,000$, $p>0.05$ ve Zeka/Hayal Gücü için $U=14284,000$, $p>0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutları olan dışadönüklük, uyumluluk ve zeka/hayal gücü cinsiyete göre farklılaşmamaktadır.

Cinsiyete göre Sorumluluk için $U=13496,000$, $p<0.05$ ve Duygusal Dengelilik için $U=13180,000$, $p<0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutları olan sorumluluk ve duygusal dengelilik cinsiyete göre farklılaşmaktadır. Sorumluluk alt boyutunda kadınların sıra ortalamasının erkeklerden yüksek olduğu; duygusal dengelilik alt boyutunda ise erkeklerin sıra ortalamasının kadınlardan yüksek olduğu görülmektedir. Sorumluluk boyutu erkeklere kıyasla kadınlarda daha yüksekken duygusal dengelilik boyutu kadınlara kıyasla erkeklerde daha yüksektir.

Tablo 9: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Toplam Puanının Farklılaşmasına Yönelik Bağımsız Örneklem için T Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Cinsiyet (N=359)	Sayı	Ortalama	Standart Sapma
BBKT-Toplam	Kadın	198	174,51	17,96
	Erkek	161	175,62	19,37
Test İstatistikleri				
	T	df	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
BBKT-Toplam	-,562	357	,575	

Tablo 9 incelendiğinde cinsiyete göre BBKT-Toplam puan için $p=,634 >.05$ olarak bulunmuştur. BBKT toplamı cinsiyete göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 10: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) Toplam Puan ve Alt Boyutlarının Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Cinsiyet (N=359)	Sayı	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı
DDGÖ-Toplam	Kadın	198	179,15	35471,50
	Erkek	161	181,05	29148,50
Açıklık	Kadın	198	183,54	36341,00
	Erkek	161	175,65	28279,00
Farkındalık	Kadın	198	177,56	35157,50
	Erkek	161	183,00	29462,50
Dürtü	Kadın	198	173,58	34369,00
	Erkek	161	187,89	30251,00
Kabul Etmeme	Kadın	198	180,24	35688,00
	Erkek	161	179,70	28932,00
Amaçlar	Kadın	198	188,32	37286,50
	Erkek	161	169,77	27333,50
Stratejiler	Kadın	198	177,84	35212,50
	Erkek	161	182,66	39407,50

Test İstatistikleri				
	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)
DDGÖ-Toplam	15770,500	35471,500	-,172	,863
Açıklık	15238,000	28279,000	-1,451	,147
Farkındalık	15456,500	35157,500	-,719	,472
Dürtü	16468,000	34369,000	-1,304	,192
Kabul Etmeme	15891,000	28932,000	-,049	,961
Amaçlar	14292,500	27333,500	-1,689	,091
Stratejiler	15511,500	35212,500	-,438	,661

Tablo 10 incelendiğinde cinsiyete göre DDGÖ-Toplam için $U=15770,500$, $p>0.05$, Açıklık için $U=15238,000$, $p>0.05$, Farkındalık için $U=15456,500$, $p>0.05$, Dürtü için $U=16468,000$, $p>0.05$, Kabul Etmeme için $U=15891,000$, $p>0.05$, Amaçlar için $U=14292,500$, $p>0.05$ ve Stratejiler için $U=15511,500$, $p>0.05$ olarak bulunmuştur. DDGÖ ve bütün alt boyutları cinsiyete göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 11: Katılımcıların Yaşlarına Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar								
Yaş (N=357)		18 n=50	19 n=108	20 n=95	21 n=65	22 n=24	23 n=8	24 n=7
Dışadönüklük	Sıra Ortalaması	179,02	169,61	178,46	174,82	203,23	190,19	274,00
Uyumluluk	Sıra Ortalaması	194,78	190,89	169,48	154,54	160,60	219,81	255,57
Sorumluluk	Sıra Ortalaması	193,23	174,30	187,55	159,54	198,58	175,50	151,43
Duygusal Dengelilik	Sıra Ortalaması	172,06	170,83	167,49	196,78	203,67	195,31	242,43
Zeka/Hayal Gücü	Sıra Ortalaması	194,79	172,32	177,80	163,37	205,98	181,00	235,86
Test İstatistikleri								
		Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)				
Dışadönüklük		8,368	6	,212				
Uyumluluk		12,979	6	,043*				
Sorumluluk		5,524	6	,479				
Duygusal Dengelilik		8,247	6	,221				
Zeka/Hayal Gücü		6,923	6	,328				

Tablo 11 incelendiğinde yaşıa göre Dışadönüklük için $X^2(6)=8,368$ $p>0.05$, Sorumluluk için $X^2(6)=5,524$ $p>0.05$, Duygusal Dengelilik için $X^2(6)=8,247$ $p>0.05$ ve Zeka/Hayal Gücü için $X^2(6)=6,923$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutları olan dışadönüklük, sorumluluk, duygusal dengelilik ve zeka/hayal gücü yaşıa göre farklılaşmamaktadır.

Yaşıa göre Uyumluluk için $X^2(6)=12,979$ $p<0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutu olan uyumluluk yaşıa göre farklılaşmaktadır. Sorumluluk alt boyutunda sırasıyla 24 yaşındakilerin sıra ortalamasının diğeri yaş gruplarından yüksek olduğu, 21 yaşındakilerin ise sıra ortalamasının diğeri yaş gruplarından düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Katılımcıların Yaşlarına Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Yaş (N=357)	Sayı	Ortalama	Standart Sapma
BBKT-Toplam	18	50	176,27	23,00
	19	108	173,98	17,85
	20	95	174,60	16,29
	21	65	172,77	17,08
	22	24	179,07	21,14
	23	8	176,70	18,75
	24	7	192,14	26,49
Test İstatistikleri				
	F	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)		
BBKT-Toplam	1,454	,193		

Tablo 12 incelendiğinde yaşa göre BBKT-Toplam puan için $p=,193 >.05$ olarak bulunmuştur. BBKT toplamı yaşa göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 13: Katılımcıların Yaşlarına Göre Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) Toplamı ve Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar								
Yaş (N=357)		18 n=50	19 n=108	20 n=95	21 n=65	22 n=24	23 n=8	24 n=7
DDGÖ-Toplam	Sıra Ortalaması	166,86	177,82	191,97	174,76	188,81	173,31	120,07
Açıklık	Sıra Ortalaması	179,75	189,73	183,06	160,40	175,77	174,13	142,36
Farkındalık	Sıra Ortalaması	178,60	177,31	180,47	177,89	185,00	192,94	161,79
Dürtü	Sıra Ortalaması	154,68	167,20	199,11	190,39	183,58	193,06	124,29
Kabul Etmeme	Sıra Ortalaması	179,13	186,98	178,78	170,77	195,21	152,69	108,86
Amaçlar	Sıra Ortalaması	188,80	176,28	188,96	167,96	165,96	188,94	151,64
Stratejiler	Sıra Ortalaması	158,06	183,31	188,82	181,27	189,21	142,50	114,50
Test İstatistikleri								
		Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)				
DDGÖ-Toplam		4,841	6	,564				
Açıklık		4,383	6	,625				

Farkındalık	,483	6	,998
Dürtü	10,823	6	,094
Kabul Etmeme	5,423	6	,491
Amaçlar	3,126	6	,793
Stratejiler	7,136	6	,308

Tablo 13 incelendiğinde yaşa göre DDGÖ toplamı için $X^2(6)=4,841$ $p>0.05$, Açıklık için $X^2(6)=4,383$ $p>0.05$, Farkındalık için $X^2(6)=,483$ $p>0.05$, Dürtü için $X^2(6)=10,823$ $p>0.05$, Kabul Etmeme için $X^2(6)=5,423$ $p>0.05$, Amaçlar için $X^2(6)=3,126$ $p>0.05$ ve Stratejiler için $X^2(6)=7,136$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. DDGÖ toplam ve alt boyutları yaşa göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 14: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar					
Hayatlarını Geçirdikleri Yer (N=358)		Köy n=33	Kasaba n=16	Küçük Şehir n=88	Büyük Şehir n=221
Dışadönüklük	Sıra Ortalaması	165,94	137,13	166,89	189,62
Uyumluluk	Sıra Ortalaması	216,64	134,09	182,27	176,14
Sorumluluk	Sıra Ortalaması	187,32	167,63	179,59	179,16
Duygusal Dengelilik	Sıra Ortalaması	197,73	174,69	185,55	174,72
Zeka/Hayal Gücü	Sıra Ortalaması	204,76	145,94	170,48	181,75
Test İstatistikleri					
		Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
Dışadönüklük		6,681	3	,083	
Uyumluluk		7,653	3	,054	
Sorumluluk		,402	3	,940	
Duygusal Dengelilik		1,834	3	,608	
Zeka/Hayal Gücü		4,440	3	,218	

Tablo 14 incelendiğinde hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yere göre Dışadönüklük için $X^2(3)=6,681$ $p>0.05$, Uyumluluk için $X^2(3)=7,653$ $p>0.05$, Sorumluluk için $X^2(3)=,402$ $p>0.05$, Duygusal Dengelilik için $X^2(3)=1,834$ $p>0.05$ ve Zeka/Hayal Gücü için $X^2(3)=4,440$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutları hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yere göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 15: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Hayatlarını Geçirdikleri Yer (N=358)	Sayı	Ortalama	Standart Sapma
BBKT-Toplam	Köy	33	178,13	21,09
	Kasaba	16	167,56	15,80
	Küçük Şehir	88	173,68	17,48
	Büyük Şehir	221	175,52	18,74
Test İstatistikleri				
	F	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)		
BBKT-Toplam	1,374	,250		

Tablo 15 incelendiğinde hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yere göre BBKT-Toplam puan için $p=,250 >.05$ olarak bulunmuştur. BBKT toplamı hayatlarının büyük çoğunluluğu geçirdikleri yere göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 16: Katılımcıların Hayatlarının Büyük Çoğunluğunu Geçirdikleri Yere Göre Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) Toplamı ve Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar					
Hayatlarını Geçirdikleri Yer (N=358)		Köy n=33	Kasaba n=16	Küçük Şehir n=88	Büyük Şehir n=221
DDGÖ-Toplam	Sıra Ortalaması	158,20	170,19	179,29	183,44
Açıklık	Sıra Ortalaması	150,36	165,19	191,70	180,03
Farkındalık	Sıra Ortalaması	151,42	197,63	185,47	180,00
Dürtü	Sıra Ortalaması	170,15	184,25	179,28	180,64
Kabul Etmeme	Sıra Ortalaması	147,17	170,28	190,75	180,52
Amaçlar	Sıra Ortalaması	180,14	155,44	175,37	182,79
Stratejiler	Sıra Ortalaması	169,12	160,22	175,07	184,21
Test İstatistikleri					
		Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
DDGÖ-Toplam		1,849	3	,604	
Açıklık		4,181	3	,243	
Farkındalık		3,247	3	,355	

Dürtü	,332	3	,954
Kabul Etmeme	4,424	3	,219
Amaçlar	1,239	3	,744
Stratejiler	1,512	3	,679

Tablo 16 incelendiğinde hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yere göre DDGÖ toplamı için $X^2(3)=1,849$ $p>0.05$, Açıklık için $X^2(3)=4,181$ $p>0.05$, Farkındalık için $X^2(3)=3,247$ $p>0.05$, Dürtü için $X^2(3)=,332$ $p>0.05$, Kabul Etmeme için $X^2(3)=4,424$ $p>0.05$, Amaçlar için $X^2(3)=1,239$ $p>0.05$ ve Stratejiler için $X^2(3)=1,512$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. DDGÖ toplam ve alt boyutları hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yere göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 17: Katılımcıların Sınıflarına Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar					
Sınıf (N=359)		1.sınıf n=213	2.sınıf n=53	3.sınıf n=84	4.sınıf n=4
Dışadönüklük	Sıra Ortalaması	176,31	170,65	191,24	217,56
Uyumluluk	Sıra Ortalaması	183,32	185,70	168,21	177,94
Sorumluluk	Sıra Ortalaması	179,89	198,00	173,61	136,22
Duygusal Dengelilik	Sıra Ortalaması	175,07	162,09	200,82	207,72
Zeka/Hayal Gücü	Sıra Ortalaması	181,55	176,02	175,94	204,56
Test İstatistikleri					
		Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
Dışadönüklük		2,870	3	,412	
Uyumluluk		1,470	3	,689	
Sorumluluk		3,523	3	,318	
Duygusal Dengelilik		6,094	3	,107	
Zeka/Hayal Gücü		,761	3	,859	

Tablo 17 incelendiğinde sınıfa göre Dışadönüklük için $X^2(3)=2,870$ $p>0.05$, Uyumluluk için $X^2(3)=1,470$ $p>0.05$, Sorumluluk için $X^2(3)=3,523$ $p>0.05$, Duygusal Dengelilik için $X^2(3)=6,094$ $p>0.05$ ve Zeka/Hayal Gücü için $X^2(3)=,761$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutları sınıfa göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 18: Katılımcıların Sınıfa Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Sınıf (N=359)	Sayı	Ortalama	Standart Sapma
BBKT-Toplam	1.sınıf	213	174,72	19,84
	2.sınıf	53	173,95	14,48
	3.sınıf	84	175,99	18,07
	4.sınıf	4	178,98	15,33
Test İstatistikleri				
	F	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)		
BBKT-Toplam	,288	,834		

Tablo 18 incelendiğinde sınıfa göre BBKT-Toplam puan için $p=,288 >.05$ olarak bulunmuştur. BBKT toplamı sınıfa göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 19: Katılımcıların Sınıfa Göre Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) Toplamı ve Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar					
Sınıf (N=359)		1.sınıf n=213	2.sınıf n=53	3.sınıf n=84	4.sınıf n=4
DDGÖ- Toplam	Sıra Ortalaması	182,72	178,61	179,39	129,61
Açıklık	Sıra Ortalaması	186,66	180,05	168,93	120,00
Farkındalık	Sıra Ortalaması	179,01	172,08	187,33	181,72
Dürtü	Sıra Ortalaması	178,66	171,38	190,46	164,89
Kabul Etmeme	Sıra Ortalaması	190,45	160,90	169,65	141,78
Amaçlar	Sıra Ortalaması	178,87	204,11	173,15	128,72
Stratejiler	Sıra Ortalaması	180,90	186,21	178,09	140,06

Test İstatistikleri			
	Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2- yönlü)
DDGÖ-Toplam	2,281	3	,516
Açıklık	4,936	3	,177
Farkındalık	,757	3	,860
Dürtü	1,456	3	,692
Kabul Etmeme	6,031	3	,110
Amaçlar	5,488	3	,139
Stratejiler	1,574	3	,665

Tablo 19 incelendiğinde sınıfa göre DDGÖ toplamı için $X^2(3)=2,281$ $p>0.05$, Açıklık için $X^2(3)=4,936$ $p>0.05$, Farkındalık için $X^2(3)=,757$ $p>0.05$, Dürtü için $X^2(3)=1,456$ $p>0.05$, Kabul Etmeme için $X^2(3)=6,031$ $p>0.05$, Amaçlar için $X^2(3)=5,488$ $p>0.05$ ve Stratejiler için $X^2(3)=1,574$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. DDGÖ toplam ve alt boyutları sınıfa göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 20: Katılımcıların Üniversite İçin Ailelerinden Ayrılıp Başka Bir Şehirde Yaşama Durumuna Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Ayrılma Durumu (N=358)	Sayı	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı
Dışadönüklük	Evet	297	179,23	53230,50
	Hayır	61	180,83	11030,50
Uyumluluk	Evet	297	175,34	52077,00
	Hayır	61	199,74	12184,00
Sorumluluk	Evet	297	173,77	51610,00
	Hayır	61	207,39	12651,00
Duygusal Dengelilik	Evet	297	182,67	54254,00
	Hayır	61	164,05	10007,00
Zeka/Hayal Gücü	Evet	297	177,46	52705,00
	Hayır	61	189,44	11556,00
Test İstatistikleri				
	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)
Dışadönüklük	8977,500	53230,500	-,110	,912

Uyumluluk	7824,000	52077,000	-1,680	,093
Sorumluluk	7357,000	51610,000	-2,314	,021*
Duygusal Dengelilik	8116,000	10007,000	-1,282	,200
Zeka/Hayal Gücü	8452,000	52705,000	-,826	,409

Tablo 20 incelendiğinde üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre Dışadönüklük için $U=8977,500$, $p>0.05$, Uyumluluk için $U=7824,000$, $p>0.05$, Duygusal Dengelilik için $U=8116,000$, $p>0.05$ ve Zeka/Hayal Gücü için $U=8452,000$, $p>0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutları olan dışadönüklük, uyumluluk, duygusal dengelilik ve zeka/hayal gücü üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre farklılaşmamaktadır.

Üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre Sorumluluk için $U=7357,000$, $p<0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutu olan sorumluluk ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre farklılaşmaktadır. Sorumluluk alt boyutunda üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşamayanların sıra ortalamasının üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşayanlardan yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 21: Katılımcıların Üniversite İçin Ailelerinden Ayrılıp Başka Bir Şehirde Yaşama Durumuna Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Toplam Puanının Farklılaşmasına Yönelik Bağımsız Örneklem İçin T testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Ayrılma Durumu (N=358)	Sayı	Ortalama	Standart Sapma
BBKT-Toplam	Evet	297	174,54	18,57
	Hayır	61	177,19	18,81
Test İstatistikleri				
	t	df	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
BBKT-Toplam	-1,014	356	,311	

Tablo 21 incelendiğinde üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre BBKT-Toplam puan için $p=,311 >.05$ olarak bulunmuştur. BBKT toplamı üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 22: Katılımcıların Üniversite İçin Ailelerinden Ayrılıp Başka Bir Şehirde Yaşama Durumuna Göre Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) Toplam Puan Ve Alt Boyutlarının Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Ayrılma Durumu (N=358)	Sayı	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı
DDGÖ-Toplam	Evet	297	180,31	53553,50
	Hayır	61	175,53	10707,50
Açıklık	Evet	297	180,63	53646,00
	Hayır	61	174,02	10615,00
Farkındalık	Evet	297	182,11	54088,00
	Hayır	61	166,77	10173,00
Dürtü	Evet	297	181,63	53943,50
	Hayır	61	169,14	10317,50
Kabul Etmeme	Evet	297	178,88	53128,00
	Hayır	61	182,51	11133,00
Amaçlar	Evet	297	177,80	52806,00
	Hayır	61	187,79	11455,00
Stratejiler	Evet	297	179,18	53216,50
	Hayır	61	181,06	11044,50

Test İstatistikleri				
	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)
DDGÖ-Toplam	8816,500	10707,500	-,329	,742
Açıklık	8724,000	10615,000	-,456	,648
Farkındalık	8282,000	10173,000	-1,059	,289
Dürtü	8426,500	10317,500	-,861	,389
Kabul Etmeme	8875,000	53128,000	-,250	,803
Amaçlar	8553,000	52806,000	-,689	,491
Stratejiler	8963,500	53216,500	-,129	,897

Tablo 22 incelendiğinde üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre DDGÖ-Toplam için $U=8816,500$, $p>0.05$, Açıklık için $U=8724,000$, $p>0.05$, Farkındalık için $U=8282,000$, $p>0.05$, Dürtü için $U=8426,500$, $p>0.05$, Kabul Etmeme için $U=8875,000$, $p>0.05$, Amaçlar için $U=8553,000$, $p>0.05$ ve Stratejiler için $U=8963,500$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. DDGÖ ve bütün alt boyutları üniversite için ailelerinden ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumuna göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 23: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumuna Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar					
Algılanan Ebeveyn Tutumu (N=355)		Otoriter n=46	Demokratik n=136	Aşırı Koruyucu n=52	İzin Verici n=121
Dışadönüklük	Sıra Ortalaması	180,39	188,58	131,38	185,23
Uyumluluk	Sıra Ortalaması	219,38	170,39	155,63	180,43
Sorumluluk	Sıra Ortalaması	197,12	176,52	169,17	176,19
Duygusal Dengelilik	Sıra Ortalaması	146,03	197,55	130,71	188,50
Zeka/Hayal Gücü	Sıra Ortalaması	206,26	172,11	161,26	181,07
Test İstatistikleri					
		Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
Dışadönüklük		12,825	3	,005*	
Uyumluluk		10,807	3	,013*	
Sorumluluk		2,052	3	,562	
Duygusal Dengelilik		21,754	3	,000*	
Zeka/Hayal Gücü		5,451	3	,142	

Tablo 23 incelendiğinde algılanan ebeveyn tutumuna göre Sorumluluk için

$X^2(3)=2,052$ $p>0.05$ ve Zeka/Hayal Gücü için $X^2(3)=5,451$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutlarından olan sorumluluk ve zeka/hayal gücü algılanan ebeveyn tutumuna göre farklılaşmamaktadır.

Algılanan ebeveyn tutumuna göre Dışadönüklük için $X^2(3)=12,825$ $p<0.05$, Uyumluluk için $X^2(3)=10,807$ $p<0.05$ ve Duygusal Dengelilik için $X^2(3)=21,754$ $p<0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutlarından olan dışadönüklük, uyumluluk ve duygusal dengelilik algılanan ebeveyn tutumuna göre farklılaşmaktadır. Dışadönüklük alt boyutunda algılanan ebeveyn tutumu demokratik olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan yüksek olduğu; algılanan ebeveyn tutumu aşırı koruyucu olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan düşük olduğu görülmektedir. Uyumluluk alt boyutunda algılanan ebeveyn tutumu otoriter olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan yüksek olduğu; algılanan ebeveyn tutumu aşırı koruyucu olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan düşük olduğu görülmektedir. Duygusal dengelilik alt boyutunda algılanan ebeveyn tutumu demokratik olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan yüksek olduğu; algılanan ebeveyn tutumu aşırı koruyucu olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 24: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumuna Göre Büyük Beş Kişilik Testi-50 TÜRKÇE Formu (BBKT) Toplam Puanının Farklılıklarına Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi Sonuçları

Sıralamalar				
	Algılanan ebeveyn tutumuna (N=358)	Sayı	Ortalama	Standart Sapma
BBKT-Toplam	Demokratik	46	177,44	19,77
	Otoriter	136	176,56	17,51
	Aşırı Koruyucu	52	165,96	16,41
	İzin Verici	121	176,70	19,33
Test İstatistikleri				
		F	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
BBKT-Toplam		5,167	,002*	

Tablo 24 incelendiğinde algılanan ebeveyn tutumuna göre BBKT-Toplam puan için $p=,002 < .05$ olarak bulunmuştur. BBKT toplamı algılanan ebeveyn tutumuna göre farklılaşmaktadır. Algılanan ebeveyn tutumu aşırı koruyucu olanların ortalamasının diğer tüm tutumlardan anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 25: Katılımcıların Algılanan Ebeveyn Tutumuna Göre Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği (DDGÖ) Toplamı Ve Alt Boyutları Puanlarının Farklılıklarına Yönelik Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Sıralamalar					
Algılanan Ebeveyn Tutumu (N=355)		Otoriter n=46	Demokratik n=136	Aşırı Koruyucu n=52	İzin Verici n=121
DDGÖ-Toplam	Sıra Ortalaması	183,09	174,93	205,08	167,88
Açıklık	Sıra Ortalaması	168,37	169,02	211,76	177,25
Farkındalık	Sıra Ortalaması	141,40	191,67	186,85	172,75
Dürtü	Sıra Ortalaması	184,85	176,56	199,16	167,92
Kabul Etmeme	Sıra Ortalaması	206,28	172,26	192,74	167,36
Amaçlar	Sıra Ortalaması	180,03	175,76	190,29	174,46
Stratejiler	Sıra Ortalaması	205,40	172,60	197,11	165,44
Test İstatistikleri					
		Ki-kare (Bağımsızlık Testi)	Serbestlik Derecesi	Asimptotik Anlamlılık (2-yönlü)	
DDGÖ-Toplam		5,033	3	,169	
Açıklık		7,130	3	,068	

Farkındalık	9,048	3	,029*
Dürtü	3,636	3	,304
Kabul Etmeme	6,313	3	,097
Amaçlar	,979	3	,806
Stratejiler	7,299	3	,063

Tablo 25 incelendiğinde algılanan ebeveyn tutumuna göre DDGÖ toplamı için $X^2(3)=5,033$ $p>0.05$, Açıklık için $X^2(3)=7,130$ $p>0.05$, Dürtü için $X^2(3)= 3,636$ $p>0.05$, Kabul Etmeme için $X^2(3)= 6,313$ $p>0.05$, Amaçlar için $X^2(3)= ,979$ $p>0.05$ ve Stratejiler için $X^2(3)= 7,299$ $p>0.05$ olarak bulunmuştur. DDGÖ toplam ve alt boyutları (farkındalık hariç) algılanan ebeveyn tutumuna göre farklılaşmamaktadır.

Algılanan ebeveyn tutumuna göre Farkındalık için $X^2(3)=9,048$ $p<0.05$ olarak bulunmuştur. BBKT'nin alt boyutu olan farkındalık algılanan ebeveyn tutumuna göre farklılaşmaktadır. Farkındalık alt boyutunda algılanan ebeveyn tutumu demokratik olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan yüksek olduğu; algılanan ebeveyn tutumu otoriter olanların sıra ortalamasının diğer tüm tutumlardan düşük olduğu görülmektedir.

3.3. Kişilik Özellikleri ve Duygu Düzenleme Güçlüğü Arasındaki İlişkiye Dair Bulgular

359 katılımcının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puanların ortalaması BBKT-Toplamı için 175.01, Dışadönüklük için 31.71, Uyumluluk için 38.80, Sorumluluk için 36.74, Duygusal Dengelilik için 30.33 ve Zeka/Hayal Gücü için 37.41; DDGÖ-Toplamı için 95.51, Açıklık için 12.47, Farkındalık için 14.48, Dürtü için 14.48, Kabul Etmeme için 14.17, Amaçlar için 17.51 ve Stratejiler için 22.37 olarak bulunmuştur.

BBKT-Toplam ve alt boyutları ile DDGÖ-Toplam ve alt boyutlarından alınan puanlar arasından bir ilişki olup olmadığını tespit etmek için Korelasyon analizi yapılmıştır.

Tablo 26: DDGÖ Toplamı Ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Korelasyon Testi Sonuçları

Korelasyonlar								
		DDGÇ-Toplam	Açıklık	Farkındalık	Dürtü	Kabul Etmeme	Amaçlar	Stratejiler
DDGÇ-Toplam	r							
	P							
Açıklık	r	,655						
	P	,000*						
Farkındalık	r	,179	,240					
	P	,001*	,000*					
Dürtü	r	,818	,461	,030				
	P	,000*	,000*	,570				
Kabul Etmeme	r	,729	,433	,037	,521			
	P	,000*	,000*	,483	,000*			
Amaçlar	r	,637	,291	-,083	,396	,291		
	P	,000*	,000*	,118	,000*	,000*		
Stratejiler	r	,782	,426	-,068	,563	,538	,516	
	P	,000*	,000*	,201	,000*	,000*	,000*	

Tablo 26 incelendiğinde DDGÖ-Toplam ile Açıklık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,655$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta derece; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre DDGÖ-Toplam ile Açıklık alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. DDGÖ-Toplam ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,179$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre DDGÖ-Toplam ile Farkındalık alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. DDGÖ-Toplam ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,818$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri güçlü ve istatistiksel olarak anlamlıdır.

Buna göre DDGÖ-Toplam ile Dürtü alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. DDGÖ-Toplam ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,729$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri güçlü ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre DDGÖ-Toplam ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. DDGÖ-Toplam ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,637$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre DDGÖ-Toplam ile Amaçlar alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. DDGÖ-Toplam ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,782$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre DDGÖ-Toplam ile Stratejiler alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Açıklık alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,240$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Açıklık alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Açıklık alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,461$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Açıklık alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Açıklık alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,433$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Açıklık alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Açıklık alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,291$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre

Açıklık alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Açıklık alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,426$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Açıklık alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Farkındalık alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,030$ $p>0.05$ olduğu; Kabul Etmeme alt boyutu için $r=,037$ $p>0.05$ olduğu; Amaçlar alt boyutu için $r=-,083$ $p>0.05$ olduğu ve Stratejiler alt boyutu için $r=-,068$ $p>0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri istatistiksel olarak anlamlı değildir. Buna göre Farkındalık alt boyutu ile Dürtü, Kabul Etmeme, Amaçlar ve Stratejiler alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Dürtü alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,521$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dürtü alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Dürtü alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,396$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dürtü alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Dürtü alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,563$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dürtü alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Kabul Etmeme alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,291$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Kabul Etmeme alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Kabul Etmeme alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,538$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Kabul Etmeme alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Amaçlar alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,516$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Amaçlar alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında pozitif

yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 27: BBKT Toplamı Ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Korelasyon Testi Sonuçları

		Korelasyonlar					
		BBKT-Toplam	Dışadönüklük	Uyumluluk	Sorumluluk	Duygusal Dengelilik	Zeka/Hayal Gücü
BBKT-Toplam	r						
	P						
Dışadönüklük	r	,688					
	p	,000*					
Uyumluluk	r	,617	,319				
	p	,000*	,000*				
Sorumluluk	r	,542	,092	,296			
	p	,000*	,082	,000*			
Duygusal Dengelilik	r	,552	,288	,110	,128		
	p	,000*	,000*	,038*	,015*		
Zeka/Hayal Gücü	r	,600	,330	,349	,270	,128	
	p	,000*	,000*	,000*	,000*	,016*	

Tablo 27 incelendiğinde BBKT-Toplam ile Dışadönüklük alt boyutu arasındaki

korelasyon sonucunun $r=,688$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta derece; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Dışadönüklük alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Uyumluluk alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,617$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Uyumluluk alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Sorumluluk alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,542$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Sorumluluk alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,552$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,600$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Dışadönüklük alt boyutu ile Uyumluluk alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,319$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dışadönüklük alt boyutu ile Uyumluluk alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Dışadönüklük alt boyutu ile Sorumluluk alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,092$ $p>0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri istatistiksel olarak anlamlı değildir. Buna göre Dışadönüklük alt boyutu ile Sorumluluk alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Dışadönüklük alt boyutu ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,288$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dışadönüklük alt boyutu ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Dışadönüklük alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,330$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dışadönüklük alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Uyumluluk alt boyutu ile Sorumluluk alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,296$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel

olarak anlamlıdır. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Sorumluluk alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Uyumluluk alt boyutu ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,110$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Uyumluluk alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,349$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Sorumluluk alt boyutu ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,128$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Duygusal Dengelilik alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,270$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r=,128$ $p<0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Zeka/Hayal Gücü alt boyutu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 28: BBKT Toplamı Ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar İle DDGÖ Toplamı Ve Alt Ölçeklerinden Alınan Puanlar Arasındaki İlişkiye Yönelik Spearman Korelasyon Testi Sonuçları

		Korelasyonlar					
		BBKT-Toplam	Dışadönüklük	Uyumluluk	Sorumluluk	Duygusal Dengelilik	Zeka/Hayal Gücü
DDGÖ-Toplam	r	-,515	-,224	-,310	-,273	-,556	-,255
	p	,000*	,000*	,000*	,000*	,000*	,000*
Açıklık	r	-,496	-,212	-,232	-,337	-,488	-,303
	p	,000*	,000*	,000*	,000*	,000*	,000*
Farkındalık	r	-,231	-,110	-,252	-,270	-,133	-,285
	p	,000*	,037*	,000*	,000*	,012*	,000*
Dürtü	r	-,360	-,081	-,315	-,230	-,464	-,093
	p	,000*	,124	,000*	,000*	,000*	,078
Kabul Etmeme	r	-,384	-,186	-,240	-,174	-,378	-,216
	p	,000*	,000*	,000*	,001*	,000*	,000*
Amaçlar	r	-,275	-,179	-,002	-,143	-,393	-,130
	p	,000	,001*	,968	,007*	,000*	,014*
Stratejiler	r	-,375	-,162	-,224	-,074	-,524	-,179
	p	,000*	,002*	,000*	,161	,000*	,001*

Tablo 28 incelendiğinde BBKT-Toplam ile DDGÖ-Toplam arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.515$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta derece ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile DDGÖ-Toplam arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Açıklık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.496$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta derece; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Açıklık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.231$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Farkındalık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.360$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Dürtü alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.384$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.275$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Amaçlar alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT-Toplam ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.375$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre BBKT-Toplam ile Stratejiler alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Dışadönüklük alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.224$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dışadönüklük alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Dışadönüklük alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.232$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dışadönüklük alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Dışadönüklük alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.110$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Dışadönüklük alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasında negatif yönde

anlamli bir iliŒki vardir. DıŒadönüklük alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,081$ $p > 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri istatistiksel olarak anlamli değildir. Buna göre DıŒadönüklük alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasında anlamli bir iliŒki yoktur. DıŒadönüklük alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,186$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre DıŒadönüklük alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir. DıŒadönüklük alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,179$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre DıŒadönüklük alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir. DıŒadönüklük alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,162$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre DıŒadönüklük alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir.

Uyumluluk alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,310$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre uyumluluk alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir. Uyumluluk alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,232$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir. Uyumluluk alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,252$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir. Uyumluluk alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,315$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir. Uyumluluk alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,240$ $p < 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlidir. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında negatif yönde anlamli bir iliŒki vardir. Uyumluluk alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,002$ $p > 0.05$ olduğu görölmektedir. r yani iliŒki değeri istatistiksel olarak anlamli değildir. Buna göre

Uyumluluk alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Uyumluluk alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.224$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Uyumluluk alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Sorumluluk alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.273$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.337$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta derece; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.270$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.230$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.174$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.143$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.074$ $p > 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri istatistiksel olarak anlamlı değildir. Buna göre Sorumluluk alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Duygusal Dengelilik alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.556$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasında

negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,488$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta derece ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,133$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,464$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,378$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,393$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,524$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta düzey ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Duygusal Dengelilik alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,255$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile DDGÖ-Toplam arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,303$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri orta derece ve istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Açıklık alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -,285$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Farkındalık alt boyutu

arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.093$ $p > 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri istatistiksel olarak anlamlı değildir. Buna göre Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Dürtü alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.216$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri zayıf; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Kabul Etmeme alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.130$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Amaçlar alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasındaki korelasyon sonucunun $r = -.179$ $p < 0.05$ olduğu görülmektedir. r yani ilişki değeri düşük; ancak istatistiksel olarak anlamlıdır. Buna göre Zeka/Hayal Gücü alt boyutu ile Stratejiler alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

SONUÇ

Araştırmada üniversite öğrencilerinde duygu düzenleme güçlüğü ve kişilik özellikleri arasındaki ilişki bazı sosyo - demografik değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmaya katılan 359 öğrencinin verdiği cevaplar doğru kabul edilerek, veriler SPSS 22 istatistik programıyla analiz edilmiştir.

Katılımcıların 198'i kadın, 161'i erkektir ve katılımcılar 17 – 28 yaş aralığında, %59,3'ü 1. Sınıf, %14,8'i 2. Sınıf, %23,4'ü 3. Sınıf, %2,5'i 4. Sınıfta okumaktadır. Katılımcıların %9.2si hayatının büyük çoğunluğunu köyde geçirirken, %4,5'i kasabada; %24,5'i küçük şehirde, %61,6 sı büyük şehirde geçirmiştir. %82,7 öğrenci üniversite eğitimi için ailelerinden ayrılıp başka bir şehre gitmişken, %17'si ailelerinin yanındadır.

Yapılan başka bir araştırmada, yaşın kişilik özellikleri üzerinde etkili olduğu ve yaş değişkeninin sorumluluk ve uyumluluk boyutları üzerinde anlamlı etkisi olduğu bulunmuştur. 23 yaş üzerinde olan katılımcıların duygusal açıdan daha dengeli, daha sorumlu ve daha uyumlu oldukları bulunurken yaş değişkeninin alınan puanlar üzerinde dışa dönüklük ve gelişime açıklık boyutlarında anlamlı bir etkisinin olmadığı bulunmuştur. Katılımcıların kaçınıcı sınıfta olduklarına göre beş faktörlü kişilik özelliklerinin farklılaştığı bulunmuş ve 2. Sınıftakilerin 1. Sınıftakilere göre daha dışadönük olduğu görülmüştür. (Sır, 2016: 58, 59).

Öğrencilerin algılanan ebeveyn tutumları sorusuna ise %12,8'i otoriter aile, %37,9'u demokratik, %14,5'i aşırı koruyucu, %33,7'si izin verici aileye sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Araştırma bulgularına göre BBKT ve DDGÖ'nün toplamlarına bakıldığında cinsiyete göre farklılaşma olmadığı görülmüştür. Ancak BBKT'nin alt boyutlarından dışadönüklük, uyumluluk, zeka – hayal gücü farklılaşmazken, sorumluluk ve duygusal dengelilik farklılaşmıştır. Sorumluluk alt boyutu kadınlarda daha yüksekken, duygusal dengelilik boyutu ise erkeklerde daha yüksek bulunmuştur. BBKT'nin toplamı DDGÖ'nün toplam ve alt boyutları yaşa göre farklılaşmazken, BBKT'nin alt boyutlarından sadece uyumluluğun farklılaştığı görülmektedir.

Beş faktörlü kişilik özellikleri, Kırıkkale ilinde banka çalışanlarının kişilik özellikleri ile iş değerleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmada, cinsiyetin dışadönüklük boyutu

hariç diğer boyutlar üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu görülmüştür (akt. Merdan, 2013: 45).

Yıldızoğlu'nun (2013) araştırmasına göre kadınlar, erkeklere göre daha dışa dönük olarak tespit edilmiştir (Yıldızoğlu, 2013: 60).

Öğretmenler üzerinde yapılan bir çalışmada, yaş değişkeninin sorumluluk boyutunda etkili olduğu görülmüştür. Yaşı yüksek olan katılımcıların genç katılımcılara göre daha yüksek düzeyde sorumluluk özelliği sergilediği belirlenmiştir (Çelebi ve Uğurlu, 2014: 58).

Başka bir çalışmada yaş faktörü ile kişilik özellikleri ve alt boyutları arasında herhangi bir ilişki olmadığı görülmüştür. (Ulucan ve Bahadır, 2011: 63).

BBKT'nin toplamı ve DDGÖ'nün toplam ve alt boyutlarına bakıldığında öğrencilerin hayatlarının büyük çoğunluğunu geçirdikleri yere göre farklılaşma olmadığı görülmüştür. Her iki formun da toplam ve alt boyutları sınıfa göre farklılaşmamaktadır. BBKT'nin toplamına, DDGÖ'nün toplam ve alt boyutlarına bakıldığında öğrencilerin ailelerinden üniversite eğitimleri için ayrılıp başka bir şehirde yaşama durumlarında farklılaşma olmamıştır. Fakat BBKT'nin sadece sorumluluk alt boyutunda farklılaşma görülmüş ve ailelerinden ayrılmayanların sıra ortalamasının ayrılanlara göre yüksek olduğu bulunmuştur.

Yine başka bir çalışmada katılımcıların yaşadıkları şehrin, kişilik özelliklerini farklılaştırdığı, uyumluluk ve sorumluluk alt boyutları üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu bulunmuştur. Büyükşehirde yaşayanların yaşamayanlara oranla daha uyumlu ve sorumlu oldukları bulunmuştur (Sır, 2016: 58).

Yapılan bir çalışmanın bulgularına göre büyükşehirde yaşamının çoğunu geçiren üniversite öğrencilerinin, köy ve kasabada geçirenlere göre daha dışa dönük olduğu saptanmıştır. Şehir faktörünün uyumluluk ve sorumluluk üzerinde anlamlı etkileri görülmüş ve büyükşehirde yaşayan katılımcıların daha uyumlu ve sorumlu olduğu bulgusu bulunmuştur (Tathioğlu, 2014: 43).

BBKT'nin alt boyutlarına bakıldığında sorumluluk ve zeka – hayal gücü algılanan ebeveyn tutumuna göre farklılaşmamaktayken, dışadönüklük, uyumluluk, duygusal

denglilik farklılaşmaktadır. Dışadönüklük alt boyutunda demokratik ebeveyn tutumuna sahip öğrencilerin diğerlerine göre yüksekken, aşırı koruyucu ebeveyn tutumuna sahip öğrencilerin değerleri düşük bulunmuştur. Uyumluluk alt boyutuna bakıldığında otoriter ailelerde yüksekken, aşırı koruyucu ailelerde düşük olduğu görülmüştür. Duygusal denglilik alt boyutuna bakıldığında demokratik aileye sahip bireylerde yüksekken aşırı koruyucu ailelerde düşük çıkmıştır. BBKT'nin toplamına bakıldığında algılanan ebeveyn tutumlarına göre farklılaşma görülmüştür ve aşırı koruyucu ebeveyn tutumlarının ortalamasının diğer tutumlardan anlamlı derecede düşük çıkmıştır.

DDGÖ'nün toplam ve alt boyutlarına bakıldığında algılanan ebeveyn tutumlarına göre farkındalık alt boyutu hariç farklılaşma görülmemektedir. Farkındalık alt boyutunda demokratik ailenin sıra ortalaması diğerlerine göre daha yüksekken, otoriter ailenin sıra ortalaması diğerlerine göre daha düşük olduğu görülmüştür.

359 katılımcının ölçeklerden ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamalarına bakıldığında; kişilik özellikleri ve duygu düzenleme güçlüğü arasındaki ilişkiye göre BBKT'nin toplamı için 171,01; alt boyutlarında dışadönüklük 31,71; uyumluluk 38,80; sorumluluk 36,74; duygusal denglilik 30,33; zeka – hayal gücü 37,41 bulunmuştur. DDGÖ'nün toplamı için 95,51; alt boyutlarında açıklık 12,47; farkındalık 14,48; dürtü 14,48; kabul etmeme 14,17; amaçlar 17,51; stratejiler 22,37 bulunmuştur. DDGÖ'nün toplamı ile açıklık, stratejiler ve amaçlar arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır ve ilişki değeri ortadır, farkındalık ile arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki varken ilişki değeri zayıftır, dürtü ve kabul etmeme ile arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olup ilişki değerleri yüksektir. Açıklık ile farkındalık, dürtü, kabul etmeme, amaçlar ve stratejiler alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır ancak ilişki değeri zayıftır. Farkındalık ile dürtü, kabul etmeme, amaçlar ve stratejiler alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Dürtü ile kabul etmeme, stratejiler ve amaçlar alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki varken amaçlar alt boyutunda ilişki düzeyi zayıf diğerlerinde orta düzeydedir. Kabul etmeme ile amaçlar ve stratejiler alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki varken ilişki düzeyleri amaçlarda düşük, stratejilerde orta düzeydedir. Amaçlar ile stratejiler alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki vardır ve ilişki düzeyi orta düzeydedir.

BBKT toplam ve alt boyutları arasındaki ilişkisiye bakıldığında tüm alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki vardır ve ilişki düzeyleri orta derecededir.

Dışadönüklük ile uyumluluk, duygusal dengelilik, zeka – hayal gücü alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki vardır ve ilişki düzeyi düşüktür ancak, sorumluluk alt boyutu ile arasında anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Uyumluluk ile sorumluluk, duygusal dengelilik ve zeka – hayal gücü alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki vardır ve ilişki düzeyi düşüktür. Sorumluluk ile duygusal dengelilik ve zeka – hayal gücü alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki vardır ve ilişki düzeyi düşüktür. Duygusal dengelilik ile zeka – hayal gücü alt boyutları arasında pozitif anlamlı bir ilişki vardır ve ilişki düzeyi düşüktür.

BBKT toplamı ve alt ölçek puanları ile DDGÖ toplam ve alt ölçek puanları arasındaki ilişkiye bakıldığında BBKT toplam ve DDGÖ toplam puanları arasında orta derece negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. BBKT toplam ile dürtü, kabul etmeme, amaçlar ve stratejiler arasındaki ilişkiye bakıldığında düşük derece negatif anlamlı bir ilişki görülmüşken, açıklık ile arasında orta derece, farkındalık ile arasında zayıf derece negatif anlamlı bir ilişki görülmüştür. Dışadönüklük ile dürtü arasında anlamlı bir ilişki yokken, DDGÖ toplamı, açıklık, farkındalık, kabul etmeme, amaçlar, stratejiler arasında zayıf derece negatif anlamlı bir ilişki vardır. Uyumluluk ile amaçlar arasında anlamlı bir ilişki yokken, DDGÖ toplamı, açıklık, farkındalık, kabul etmeme, dürtü, stratejiler arasında zayıf derece negatif anlamlı bir ilişki vardır. Sorumluluk ile stratejiler arasında anlamlı bir ilişki yokken, DDGÖ toplamı, farkındalık, kabul etmeme, amaçlar, arasında zayıf derece, açıklık arasında orta derece negatif anlamlı bir ilişki vardır. Duygusal dengelilik ile DDGÖ toplamı, açıklık, kabul etmeme, amaçlar, stratejiler arasında zayıf derece, farkındalık arasında orta derece negatif anlamlı bir ilişki vardır. Zeka – hayal gücü ile dürtü arasında anlamlı bir ilişki yokken, DDGÖ toplamı, farkındalık, kabul etmeme arasında zayıf derece, açıklık arasında orta derece, amaçlar ve stratejiler arasında düşük derece negatif anlamlı bir ilişki vardır.

Bir araştırmada, kişilik özelliklerinin duygu düzenleme gücünü değişkenini önemli düzeyde yordadığı bulunmuştur (Aktan, 2016: 51). Duygu düzenleme sadece olumsuz duyguların düzenlenmesi olarak görülürken, daha sonra olumlu duyguların da düzenlenebileceği düşüncesi ortaya çıkmıştır (Gross, 1999: 365).

Öneriler

1. Araştırma bulguları dikkate alındığında ebeveynlere farkındalık ve çocuklarına karşı nasıl bir tutum sergilemeleri gerektiği konusunda eğitici çalışmalar yapılması önerilmektedir.
2. Daha fazla kitleye ulaşılması açısından aileleri bilinçlendirmeye yönelik hem televizyon hem de sosyal medya kanalları kullanılarak eğitici programların hazırlanması önerilmektedir.
3. Farklı üniversite, farklı fakülte ve bölüm, alınan eğitimin türü ve düzeyi, akran ilişkileri gibi farklı değişkenlerin incelenerek araştırmanın tekrarlanması, kişilik özelliklerinin ve duygu düzenleme güçlüğüne ilişkin değişip değişmediğinin incelenmesinin de katkı sağlayabilir.
4. Ayrıca bu araştırma sadece üniversite düzeyinde yapılmıştır, farklı okul düzeylerinde de yapılması, hem literatür anlamında hem de bulguların netleşmesi ve çeşitlenmesi anlamında yararlı olabilir.
5. Üniversitelerde Medico Sosyal Sağlık Merkezleri'nin yaygınlaşması ve öğrencilere psikolojik destek ve yardım hizmetlerinin artırılması önerilir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

CÜCELOĞLU, Doğan (2011), İnsan ve Davranışı, İstanbul, Remzi Kitabevi.

CÜCELOĞLU, Doğan (1996), İçimizdeki Biz, İstanbul, Sistem Yayıncılık.

BAŞARAN, İbrahim E. (1998), Yönetimde İnsan İlişkileri: Yönetimsel Davranışlar, Ankara, Aydan Yayınevi.

BAYMUR, Prof. Dr. Feriha Balkış (2016), Genel Psikoloji, İstanbul, İnkılap Yayınları.

BURGER, Jerry M. (2006), Kişilik, Çev. İnan Deniz Erguvan Sarıoğlu, İstanbul, Kaknüs Yayıncılık.

GOLEMAN, Daniel (2001), Duygusal Zeka, İstanbul, Varlık Yayınları.

HANÇERLİOĞLU, Orhan (1993), Felsefe Sözlüğü, İstanbul, Remzi Kitabevi.

KARASAR, Niyazi (2007), Bilimsel Araştırma Yöntemi, Ankara, Nobel Yayıncılık.

KONRAD, Stefan; HENDL, Claudia (2003), Duygularla Güçlenmek, İstanbul, Hayat Yayınları.

LANGELIER, A. Carol (2006), Duygu Yönetimi Beceri Çalışma Kitabı, (Çev. Mehmet Bilgin ve Rezzan Çecen), Ankara, Pegem Yayınevi.

LARGE, Carl ve James (1884), Motivation Biological, Psychological and Environmental Fourt Edition (2014 Basım), (edt. Lambert Decker).

PERVİN Lawrence A.; JOHN Oliver P. (1993), Personality: Theory and Research, England.

YAVUZER, Haluk (2007), Ana – Baba ve Çocuk, İstanbul, Remzi Kitabevi.

Diğer Yayınlar

CAMPOS J, Barret K, LAMP M. ve ark. (1983), *Socioemotional development. Handbook of Child Psychology: Infancy and Developmental Psychology*, (Edt. PH Mussen), New York, Wiley, s.783-915.

COLE, Pamela; MİCHEL, K. MARGARET; O' DONNELL TETİ Laureen (1994), *The Development of Emotion Regulation and Dys Regulation: A Clinical Perspective*, Monographs of the Society For Research in Child Development (Edt. Lynn S. Liben), vol.59, issue2-3, pages 73-102.

ÇAKAR, Ulaş; ARBAK, Yasemin (2004), *Modern Yaklaşımlar Işığında Değişen Duygu – Zeka İlişkisi ve Duygusal Zeka*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, cilt 6, sayı 3, sayfa 46.

ÇELEBİ, Nurhayat; UĞURLU, Baran (2014), *Resmi Liselerde Çalışan Öğretmenlerin Kişilik Özelliklerinin Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi*, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, cilt 7, sayı 18, sayfalar 537-569.

EKMAN, Paul; DAVIDSON Richard J. (1993), *Voluntary Smiling Changes Regional Brain Activity*, vol. 4, issue 5, pages 342-345.

GRATZ, Kelly L. ve ROEMER L. (2004), *Multidimensional Assessment of Emotion Regulation and Dys Regulation: Development Factor Structure, and Initial Validation of the Difficulties in Emotion Regulation Scale*, Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, vol. 26, pages 41-54.

GROSS, James J. (1998), *The emerging field of emotion regulation: An integrative review*, Review of General Psychology, vol. 2, issue 3.

GROSS, James J. (1999). *Emotion regulation: Past, present, future*, Cognition and Emotion, vol 13, issue 5.

GROSS, James J. (2002). *Emotion regulation: Affective, Cognitive, And Social Consequences*, Psychophysiology.

IZARD, CE (1993), *Four Systems for Emotion Activation: Cognitive and Noncognitive Processes*, Psychol Rev, vol. 100, issue 1, pages 68-90.

KLEINGINNA, Paul R. Jr., KLEINGINNA Anne M. (1981), *A Categorizet List Of Motivation Definitions, With A Suggestion For A Consensual Definition*, Motivation And Emotion, vol. 5, issue 3, pages 263-291.

KOOLE, Sander L.; ROTHERMUND, Klaus (2011), *I Feel Better but I Don't Know Why: The Psychology of Implicit Emotion Regulation*, Cognition and Emotion, vol. 25, issue 3, pages 389-399.

KOOLE, Sander L.(2009), *The Psychology of Emotion Regulation: An Integrative Review*, Cognition And Emotion, vol. 23, issue 1, pages 4-41.

KAYA, Mevlüt. (1997), *Ailede Anne Baba Tutumlarının Çocuğun Kişilik ve Benlik Gelişimindeki Rolü*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt 9, sayı 9, sayfalar 193-204.

ÖZBEY, Saide (2010), *Okul Öncesi Çocuklarda Uyum ve Davranış Problemleriyle Başa Çıkmada Annenin Rolü*, Aile ve Toplum Dergisi, sayı 6 sayfa 22.

ÖZBEY, Saide (2012), *Ebeveynlerin evlilik uyumu ve algıladıkları sosyal destek ile altı yaş çocuklarının problem davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi*, Kastamonu Eğitim Dergisi, sayı 19.

Rugancı, R. N., Gençöz, T. (2010), *Psychometric properties of a Turkish version of the Difficulties in Emotion Regulation Scale*, Journal of Clinical Psychology, vol. 66(4), pages 442–455.

SCHACHTER, Stanley; SİNGER, Jerome (1962), *Cognitive, Social, and Psychological Determinants of Emotional State*, Psychological Review, vol.69, issue 5, pages 379-399.

SOMER, Oya; KORKMAZ, Mediha; TATAR Arkun (2002), *Beş Faktör Kişilik Envanterinin Geliştirilmesi – 1: Ölçek ve Alt Ölçeklerin Oluşturulması*, Türk Psikoloji Dergisi, cilt 17, sayı 49, sayfa 21-33.

TATLILIOĞLU, K. (2014), *Üniversite Öğrencilerinin Beş Faktör Kişilik Kuramı'na Göre Kişilik Özellikleri Alt Boyutlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*, Tarih Okulu Dergisi, 2014 (XVII).

TATAR, Arkun (2017), *Büyük Beş -50 Kişilik Testinin Türkçeye Çevirisi ve Beş Faktör Kişilik Envanteri Kısa Formu İle Karşılaştırılması*, Anadolu Psikiyatri Dergisi, Cilt 18, Sayı 1, Sayfa 51-61.

ULUCAN, H. Bahadır, Z. (2011), *Haltercilerin Kişilik Özelliklerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi*, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 5, Sayı 2, 175.

Tezler

AKIN, Yeliz (2002), *Altı Yaş Grubu Çocuklarında Başkasının Bakış Açısını Alma Yetisi Üzerinde Eğitici Drama Programının ve Aile Tutumlarının Etkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Anabilim Dalı, İstanbul.

ALİYEV, Perviz (2008), *Beş Faktörlü Kişilik Özellikleri ve Cinsiyet Rollerinin Üniversite Alan Seçimi İle İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul.

AKTAN, Suat (2006), *Gençlerde Erteleme, Kişilik Özellikleri ve Duygu Düzenleme Güçlükleri Arasındaki İlişkiler*, Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilimdalı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı, Van.

DEMİRCİ, Ayşe (2017), *Holland'ın Mesleki Tipleri İle Beş Faktörlü Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkiler*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilimdalı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı, Konya.

DEMİRSU, Özge (2018), *Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Ebeveyn Tutumları İle Sürekli Kaygı Düzeyi Arasındaki İlişkide Anksiyete Duyarlılığının ve Psikolojik Dayanıklılığın Aracı Rollerini*, Işık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı, İstanbul.

ERGİN, Hatice (2003), *İletişim Becerileri Eğitim Programının Okul Öncesi Dönem Çocuklarının İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KERVANCI, Ferda (2008), *Büro Çalışanlarının Duygu Yönetimi Yeterlilik Düzeylerinin Geliştirilmesinde Duygu Yönetimi Eğitimi Programının Etkisi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Büro Yönetimi Eğitimi Anabilim Dalı Büro Yönetimi Bilim Dalı, Ankara.

OKUMUŞ, Veysel (2018), *Çocukların Sosyal Medya Kullanımları İle Ebeveyn Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Yüksek Lisans Programı, İstanbul.

ÖZBAYRAK, Cansel (2006), *Türkiye Örneğinde Duygular ve Bilişsel-Duygu Değerlendirme Süreci*, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Ana Bilim Dalı, Muğla.

TUNCA, Emine Müge (2016), *Denetimli Serbestlik Programından Yararlanan Kişilerin Kişilik Özelliklerinin Davranış İnhibisyon Sistemi/ Davranış Aktivasyon Sistemi Ölçeği ve EYSENCK Kişilik Envanteri Gözden Geçirilmiş Kısa Formu Üzerinden Araştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Madde Bağımlılığı Anabilimdalı, İzmir.

SIR, Nilüfer Şeker (2016), *Öğretmen Adaylarının Beş Faktör Kişilik Kuramına Göre Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi ve Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilimdalı Eğitim Programları ve Öğretim Yüksek Lisans Programı, İstanbul.

UYGUN, Nur (2018), *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Çocukların Oyun Davranışları, Sosyal Yetkinlik Davranışları ve Ebeveyn Tutumları Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilimdalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Van.

ÖRNEK, Hazal (2018), *Algılanan Ebeveyn Tutumları ve İntihar Amacı Olmayan Kendine Zarar Verme Davranışı İlişkisinde Duygu Düzenlemenin Aracı Rolünün*

İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programı, Gaziantep.

YENİHAYAT, Tuğba (2011), *Üniversite Öğrencilerinin Kimlik Statüleri, Kişilik Özellikleri ve Algıladıkları Ebeveyn Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul.

YILDIZOĞLU, Hüseyin (2013), *Okul Yöneticilerinin Beş Faktör Kişilik Özellikleri İle Çatışma Yönetimi Stili Tercihleri Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı, Ankara.

EKLER

EK – 1: Sosyo – Demografik Kişisel Bilgi Formu

1. Yaşınız:

2. Cinsiyetiniz:

Kadın

Erkek

3. Kaçınıcı sınıftasınız?

Birinci Sınıf

İkinci Sınıf

4. Hayatınızın büyük çoğunluğunu geçirdiğiniz yeri işaretleyiniz.

Köy

Kasaba

5. Üniversite eğitiminiz için ailenizden ayrılıp başka bir şehirde yaşamaya başladınız mı?

Evet

Hayır

6. Algılanan ebeveyn tutumu:

a. Otoriter Aile ()

b. Demokratik Aile ()

c. Aşırı Koruyucu Aile ()

d. İzin Verici Aile ()

EK – 2: Büyük Beş Kişilik Testi – 50 Türkçe Formu

BÜYÜK BEŞ KİŞİLİK TESTİ – 50 TÜRKÇE FORMU

Kendinizi nasıl tanımlarsınız? Her anlatımın size ne kadar uygun olduğunu anlatımın yanındaki yanıtlardan uygun olanını işaretleyerek belirtiniz. Kendinizi, gelecekte, olmak istediğiniz gibi değil, şu an nasıl görüyorsanız o şekilde tanımlayınız.

1. Toplantıların gözdesiyimdir. (I+)
2. Başkalarına pek ilgi duymam. (II-)
3. Her zaman hazırlıklıyım. (III+)
4. Kolayca kendimi baskı altında hissederim. (IV-)
5. Kelime haznem zengindir. (V+)
6. Çok konuşmam. (I-)
7. İnsanlarla ilgilenirim. (II+)
8. Kişisel eşyalarımı etrafta bırakırım. (III-)
9. Genelde rahatımdır. (IV+)
10. Soyut fikirleri kavramakta zorlanırım. (V-)
11. İnsanların arasında kendimi rahat hissederim. (I+)
12. İnsanlara hakaret ederim. (II-)
13. Detaylara dikkat ederim. (III+)
14. Her şeye endişelenirim. (IV-)
15. Olayları zihnimde canlandırırım. (V+)
16. Arka planda kalmayı tercih ederim. (I-)
17. Başkalarının duygularını anlayıp paylaşıyorum. (II+)
18. İşleri karmakarışık yaparım. (III-)
19. Nadiren kendimi keyifsiz hissederim. (IV+)
20. Soyut fikirlerle ilgilenmem. (V-)
21. Konuşmayı genelde ben başlatırım. (I+)
22. Başka insanların problemleriyle ilgilenmem. (II-)
23. İşleri hemen hallederim. (III+)
24. Kolayca huzursuz olurum. (IV-)
25. Mükemmel fikirlerim vardır. (V+)
26. Söyleyecek çok şeyim yoktur. (I-)
27. Yumuşak kalpliyim. (II+)
28. Genellikle eşyaları yerlerine koymayı unuturum. (III-)
29. Moralim çabuk bozulur. (IV-)
30. Hayal gücüm kuvvetli değildir. (V-)
31. Toplantılarda değişik insanlarla konuşabilirim. (I+)
32. Aslında başkalarıyla pek ilgilenmem. (II-)
33. Düzeni severim. (III+)
34. Ruh halim çok sık değişir. (IV-)
35. Olayları anlamada hızlıyım. (V+)
36. Dikkat kendi üzerime çekmekten hoşlanmam. (I-)
37. Başkalarına zaman ayırırım. (II+)

38. Görevlerimden kaçırım. (III-)
39. Ruhsal dengem sık değişir. (IV-)
40. Zor kelimeler kullanırım. (V+)
41. İlgi odağı olmaktan rahatsızlık duymam. (I+)
42. Başkalarının duygularını hissederim. (II+)
43. Bir plan takip ederim. (III+)
44. Çabuk rahatsız olurum. (IV-)
45. Olaylar üzerinde düşünerek vakit geçiririm. (V+)
46. Yabancıların arasında genelde sessizimdir. (I-)
47. İnsanları rahatlatırım. (II+)
48. İşimde titizimdir. (III+)
49. Çoğu zaman kendimi keyifsiz hissederim. (IV-)
50. Fikirlerle doluyumdur. (V+)

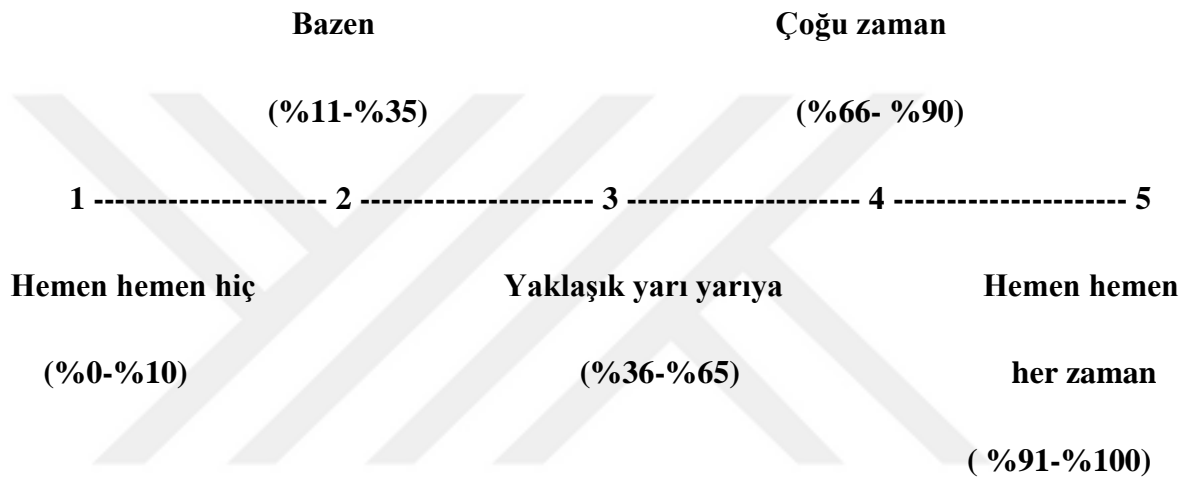
+ : Hiç uygun değil=1, Uygun değil=2, Orta/kararsız=3, Biraz uygun=4, Çok uygun=5 -
: Hiç uygun değil=5, Uygun değil=4, Orta/kararsız=3, Biraz uygun=2, Çok uygun=1 I) Dışa dönüklük, II) Uyumluluk, III) Sorumluluk, IV) Duygusal dengelilik, V) Zeka/hayal gücü

EK – 3: Duygu Düzenleme G cl ğ   l eği

DUYGU DÜZENLEME GÜCLÜĞÜ ÖLÇEĞİ

DDGÖ

AŞağıdaki cümlelerin size ne sıklıkla uyduğunu altlarında belirtilen 5 dereceli ölçek üzerinden değerlendiriniz. Her bir cümlenin altındaki 5 noktalı ölçekten, size uygunluk yüzdesini de dikkate alarak, yalnızca bir tek rakamı yuvarlak içine alarak işaretleyiniz.

1.	Ne hissettiğim konusunda netimdir.	1	2	3	4	5
2.	Ne hissettiğimi dikkate alırım.	1	2	3	4	5
3.	Duygularım bana dayanılmaz ve kontrolsüz gelir.	1	2	3	4	5
4.	Ne hissettiğim konusunda hiçbir fikrim yoktur.	1	2	3	4	5
5.	Duygularıma bir anlam vermekte zorlanırım.	1	2	3	4	5
6.	Ne hissettiğime dikkat ederim.	1	2	3	4	5
7.	Ne hissettiğimi tam olarak bilirim.	1	2	3	4	5

8.	Ne hissettiğimi önemserim.	1	2	3	4	5
9.	Ne hissettiğim konusunda karmaşa yaşarım.	1	2	3	4	5
10.	Kendimi kötü hissetmeyi kabullenebilirim.	1	2	3	4	5
11.	Kendimi kötü hissettiğimde böyle hissettiğim için kendime kızarım.	1	2	3	4	5
12.	Kendimi kötü hissettiğim için utanırım.	1	2	3	4	5
13.	Kendimi kötü hissettiğimde işlerimi bitirmekte zorlanırım.	1	2	3	4	5
14.	Kendimi kötü hissettiğimde kontrolden çıkarım.	1	2	3	4	5
15.	Kendimi kötü hissettiğimde uzun süre böyle kalacağıma inanırım.	1	2	3	4	5
16.	Kendimi kötü hissetmemin yoğun depresif duyguyla sonuçlanacağına inanırım.	1	2	3	4	5
17.	Kendimi kötü hissettiğimde duygularımın yerinde ve önemli olduğuna inanırım.	1	2	3	4	5
18.	Kendimi kötü hissederken başka şeylere odaklanmakta zorlanırım.	1	2	3	4	5
19.	Kendimi kötü hissederken kontrolden çıktığım duygusu yaşarım.	1	2	3	4	5
20.	Kendimi kötü hissediyor olsam da çalışmayı sürdürebilirim.	1	2	3	4	5
21.	Kendimi kötü hissettiğimde bu duygumdan dolayı	1	2	3	4	5

kendimden utanırım.

22.	Kendimi kötü hissettiğimde eninde sonunda kendimi daha iyi hissetmenin bir yolunu bulacağımı bilirim.	1	2	3	4	5
23.	Kendimi kötü hissettiğimde zayıf biri olduğum duygusuna kapılırım.	1	2	3	4	5
24.	Kendimi kötü hissettiğimde de davranışlarım kontrolüm altındadır.	1	2	3	4	5
25.	Kendimi kötü hissettiğim için suçluluk duyarım.	1	2	3	4	5
26.	Kendimi kötü hissettiğimde konsantre olmakta zorlanırım.	1	2	3	4	5
27.	Kendimi kötü hissettiğimde davranışlarımı kontrol etmekte zorlanırım.	1	2	3	4	5
28.	Kendimi kötü hissettiğimde daha iyi hissetmem için yapabileceğim hiçbir şey olmadığına inanırım.	1	2	3	4	5
29.	Kendimi kötü hissettiğimde böyle hissettiğim için kendimden rahatsız olurum.	1	2	3	4	5
30.	Kendimi kötü hissettiğimde kendimle ilgili olarak çok fazla endişelenmeye başlarım.	1	2	3	4	5
31.	Kendimi kötü hissettiğimde kendimi bu duyguya bırakmaktan başka çıkar yol olmadığına inanırım.	1	2	3	4	5
32.	Kendimi kötü hissettiğimde davranışlarım üzerindeki kontrolümü kaybederim.	1	2	3	4	5
33.	Kendimi kötü hissettiğimde başka bir şey düşünmekte	1	2	3	4	5

zorlanırım.

34.	Kendimi kötü hissettiğimde duygumun gerçekte ne olduğunu anlamak için zaman ayırırım.	1	2	3	4	5
35.	Kendimi kötü hissettiğimde kendimi daha iyi hissetmem zaman alır.	1	2	3	4	5
36.	Kendimi kötü hissettiğimde duygularım dayanılmaz olur.	1	2	3	4	5

ÖZGEÇMİŞ

BİLGE CAN ARTAN

Rasimpaşa Mah. Behiçbey Sok. Tcdd Loj. 42/p Haydarpaşa

Kadıköy, İstanbul

(0216) 3309307 – 0507 9248342

E-mail: bilge.artan.92@gmail.com

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Tarihi 02/04/1992

Medeni Durum Bekar

İŞ TECRÜBESİ

2010 RAİLCO Lojistik

Dönemlik olarak çalıştım.

2013 MAKRO Araştırma

Saha Araştırmacısı Pozisyonunda Dönemlik Olarak Çalıştım.

2013 SAM (Saha Araştırmaları Merkezi)

Saha Şefi Pozisyonunda “12-18 Yaş Gençlerine Yönelik Alışkanlıklar” Konulu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Projesinde Çalıştım.

2016 Türkiye Görme Engelliler Derneği Genel Merkezi

Sosyolog ve Aile Danışmanı olarak görev yaptım.

2017 TCDD 1. Bölge Müdürlüğü Kurum Kreşi

Gönüllü olarak aile danışmanlığı yaptım.

EĞİTİM BİLGİLERİ

2015 Karabük Üniversitesi, Karabük

Lisans, Sosyoloji

2016

Nişantaşı Őniversitesi, İstanbul

Yüksek Lisans, Psikoloji

SEMİNER ve KURSLAR

- 2013 İzgören Akademi “AT ŞU ADIMI” SEMİNERİ – KARABÜK
Mücadele Ruhu, Girişimcilik, Motivasyon, İş Kalitesi, Bilgi ve
Proje Yönetimi, Liderlik – Universal Certificate
- 2015 PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ – KARABÜK
- 2016 Aile Eğitimi 12-18 Yaş Faaliyetleri – İSTANBUL
Kadıköy Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu
- 2017 AİLE DANIŞMANLIĞI EĞİTİMİ – İSTANBUL
Marmara Üniversitesi Aile Danışmanlığı Eğitimi Sertifika Programı

ÇALIŞILAN PROJE VE ARAŞTIRMALAR

Lisans Tez Çalışması: Prof. Dr. Erol Güngör’de Ahlak Anlayışı

Mülakat Çalışmaları:

Safranbolu Eski Çarşı - Esnaf Davranışları ve Turistlerin Alışveriş Eğilimleri

Karabük Konarı Köyü -

Anket Çalışmaları:

Karabük Devlet Hastanesi – Hasta ve Yakınlarının Hastanede Tutum ve Davranışlarının Gözlenmesi

Karabük Bulak Köyü – 21. Yüzyıl Anadolu Köy Kültürlerinin İncelenmesi: Bulak Köyü Örneği

Karabük Yörük Köyü – Yörük Köylerinde “Yörük” Davranışlarının Devamlılığının Gözlenmesi

BİLGİSAYAR BİLGİSİ

Office (Word, Excel, PowerPoint), SPSS

REFERANSLAR

Nihat Aslan – 05052771700 (TCDD 1. Bölge Müdürü)

Ediz Akdeniz – 05345502468 (Türkiye Görme Engelliler Derneği Personel Sorumlusu)